

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXVII Kalna 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, GRUODIS — DECEMBER 31, 1973

Nr. 305

LAIMINGŲ IR KŪRYBINGŲ 1974 METŲ

"Lietuvis budeliams nenusilenkė ir nenusilenks"

Ruso, kalėjusio 3 metus koncentracijos stovykloje, pasakojimas apie lietuvių kalinių heroiskumą

Prieš du mėnesius iš Lenin-gradso išvykęs ir lapkričio gale New York'e pasiekęs rusas pradėjo ieškoti lietuvių. Jis 34 metų teisininkas. Rusijos demokratinio sąjūdžio (gen. Grigorienko, Pavel Litvinov, Yakir ir kt.) dalyvis, trejus metus atkalėjęs koncentracijos stovykloje.

Radio Liberty centras jam nurodė Vilką ir Eltos redakciją. Čia jis daugiau kaip tris valandas pasakojo apie koncentracijos stovyklą ir, svarbiausia, apie ten buvusius lietuvius, jų didvyriškumą ir savo su jais draugystę. 1964 m., atkalėjęs trejus metus, jis buvęs paleistas, bet visą laiką susirašinėjęs su stovykloje likusiu savo artimiausiu draugu Vytautu. Antano s., Basčio. Paspasakojo, labai susijaudinęs, maždaug taip:

"Aš pasakoju savo išpūdžius nei kiek jų neperdėjęs ar padalinęs. Mano santykiai su lietuviu padarė man neišdildomą gilią išpūdį. Tai yra nepaprastai tvirtas būdas, kietas, užsispyręs, giliai religingi žmonės. Net tokie didžiuliai nacionalistai, nedalios Rusijos šalininkai, pripažino lietuvių garbingą elgesį ir jų būdo orumą, kuris sukurė aureolę šiai mažai tautai.

Svarbiausia, noriu kalbėti apie savo artimiausią draugą Vytautą Basį, arba kaip jį vadinau Vyta. Gražuolis, puikūs veido bruožai, pilkos akys. Tvirtas, kietas būdo. Jis buvo draugas, su kuriuo, stovyklos terminologija kalbant, dvejus metus geriau kartu arbatą. Arbatą stiprią, kokios čia niekas negertų, nes nuo stovyklos maisto visų kalinių viduriai būvę nuolat sugėdę ir tokia karšta, stipri arbata būvusi vienintelis išgyvenimas, vaistai.

Provokatoriai

Vytauto tragedija būvusi ta, kad kai lietuvių partizanai, miško broliai, buvo stiprūs, jis būvęs dar mažas berniukas. Kai 1949-1950 būvęs duotas partizanams įsakymas, kas gali įsijungti į civilinį gyvenimą, Vytautas pajuto norą prisidėti prie partizanų judėjimo. Kaip tik tuo metu prie jo prisistatė kažkoks žmogus ir pradėjo kalbinti įsijungti į partizanų. Kad ir labai jaunas būdamas, Vytautas buvo atsargus. Jis patikrino jam prieinamais šaltiniais, kas tai per žmogus ir sužinojo, kad tai esąs provokatorius, jau ne vieną įklampinęs. Užsidėgęs šventu pyktu, Vytautas iškasė jo kadaise užkastą vokišką Walter revolverį ir septyniais šūviais nudėjo provokatorių. Jam visi siūlė pasakyti, kad jis jį nušovęs apčiuopiamu tikslais, tada baismė būtų būvusi keleri metai. Bet jis atsisakė ir gavo 25 metus, kaip politinis. Jis tada buvo 17 m. ir 6 mėnesių. Jo tragedija būvusi, kad jis norėjo įsijungti į partizanų, kai tas judėjimas jau buvo besibaigęs. Nors yra tikrų žinių, kad mažos partizanų grupės laikėsi miškuose iki 1956 m., Vytautas karščiau sakė: netikėtai, jei rusai sakė, kad patys lietuvių kovojo su partizanais. Tik reguliarios raudono-

nosios armijos ir NKVD daliniai tegalėjo su jais susidoroti.

Tai, tas jaunas 17 metų gražuolis vyras visą savo jaunystę praleido stovyklose, neturėjo jaunystės meilės, draugijų. Kartais dalindavomės savo gyvenimo išpūdžiais: aš sakdavau, kad tokiais ir tokiais metais lankiau aukštesnę mokyklą, o Vytautas atsakydavo, 'o aš buvau Karagandoj'. Kai aš sakiau, kad lankiau universitetą — jis sakdavo, 'o aš buvau tokioj ir tokioj stovykloj' ir t. t. Buvo asketas, pripratino save visai mažai valgyti. Turėjo prisijaukines kate, kurią nuo savo skurdaus žuvies davinio visuomet atskirdavo gabalėlį. Ji jo laukė pakeliui į darbovietę.

Vytautas ilgai sėdėjo Vladimiro kalėjime, mėgino pabėgti ir už tai gavo dar trejus metus priedo. Kalėjime atsisakė vaikščioti ir komunistinius subatvakarius, marksizmo pamokas.

Kartu su kriminaliniais

Nuo 1944 iki 1954 metų kriminalinius ir politinius nusikaltėlius laikė kartu, kas nei caro laikais nebuvo daroma. Kriminalistai buvo lyg "administracijos prailginta ranka". Jie buvo didžiausia stovyklų rykštė; užpildinėjo, plėšė, užmušinėjo. Sykį užpuolė, nužudė ir apipilė vieną lietuvių. Lietuvis, kuris gyveno susispietusias bendruomenę, susiorganizavo ir naktį užpuolė kriminalistų baraką. Buvęs tai laikas kruvinas mūsų su peiliais ir kitais rankų ginklais. Buvę daug aukų. Bet nuo to laiko lietuvių nebeužkabino. Lietuvis taip gynė savo skurdžią nuosavybę ir gyvybę nuo kriminalistų. Gynėsi ir vėlavo, vakarų ukrainiečiai ir kiti. Vėliau kriminalistus atskyrė nuo politinių kalinių.

Stovyklos vadovybė ir taip skurdžius maisto davinį kaliniams vogė. Taip pvz. kalinys turėjo gauti 330 gr. cukraus per mėnesį. Administracija cukraus maišus tyčia pastatydavo greta vandens statinių, kad cukrus sušuktų ir pasidarytų sunkesnis. Žmogaus niekšybei lageriuose nebuvo ribų.

Kalinys turėjęs teisę gauti vieną 5 kg siuntinį ir divi po 1 kg bandedrolės per metus. Bet ir čia administracija stengėsi kiek galėdama sunkinti kalinių gyvenimą. Siuntinių gavimo taisyklės keisdavo nuolat: tai galima siųsti cigaretes, o tabokos negalima; tai atvirščiai, kad galima siųsti tabaką, o cigarečių ne, ir t. t. ir t. t. Aš tai labai gerai žinau, nes kai išėjau į laisvę, siųsdavau Vytautui siuntinius. Kai kurie jų grįždavo po penkis kartus ir reikėdavo penkakiuti.

Prilygsta pirmiesiems krikščionims

Klaiku pagalvoti, kad esi nutęstas 25 metams, palaidotas gyvas. Bet buvo žmonių, kurie ir tokiomis sąlygomis nenustodavo vilties, tikėjimo, žmoniškumo. Jų elgesys, mano nuomone, yra herojiškumo viršūnė, prilygstanti pirmiesiems krikščionims.

Vienas toks pavyzdys ypatin-gai įstrigo mano atmintyje. Buvo mūsų stovykloje lietuvis, jau kiek pagyvenęs, paprastas ūkininkas, vardu, rodos, Slapšinskas, irgi Vytautas. Nubaustas 25 metams, atkalėjęs 21-rius. Buvo ramus būdo, dirbo, stovyklos disciplinai nenusikalto. Į stovyklą laisva laiku atvykdavo tam tikros komisijos byloms peržiūrėti, vadinamieji tribunolai. Jie patikrindavo kalinių bylas ir kai kuriuos paleisdavo. Žinoma, reikėjo paduoti malonės prašymą, kuriame buvo toks kabliukas: "Mušuos i krūtine, gailios, prisipažįstu kaltas, Lietuva turi būti Sovietų Sąjungos dalimi" ir pan. Vieną kartą į stovyklą atvyko tribunolas, peržiūrėjo Slapšinsko bylą ir iškvietė jį. Tribunolo pirmininkas, pulkininkas ir sako Vytautui S. "Na, tai galėtume patį ir paleisti. Tik, žinoma, turėsi mums nusielenkti". Slapšinskas ramiai išklauė ir taip pat ramiai atsakė: "Aš budeliams niekad nesilenkiau ir nenusilenksiu". Tribunolas būvęs pritrėnkęs.

O tribunolo sprendimas atleisti kalinį reikėjo, kad jis gali eiti kur nori ne po metų, ne po mėnesio ar net savaitės, bet čia pat po valandos-kitos, kai ant jo bylos padėtas užrašas "osvobodit" — atleisti. Ir vis dėlto man neteko pažinti girdėti, kad lietuvis būtų padavęs malonės prašymus.

Visa lietuvių grupė, apie 60 žmonių, iškilmingai šventė Kalėdas ir kitas didžiąsias šventes. Ilgą laiką prieš tai taupė maistą, užtat išskeldavo tikrą "puotą". Visuomet būdavau lietuvių kviečiamas į tas šventes.

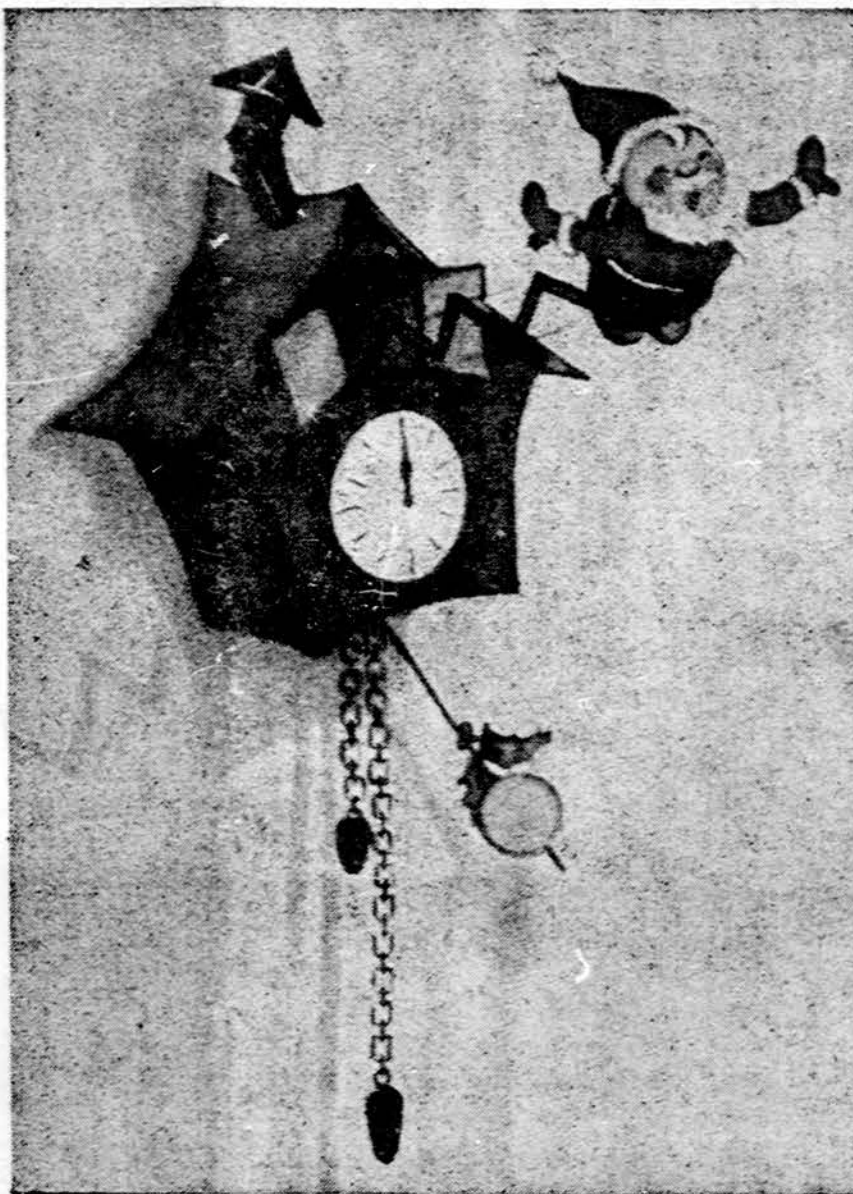
Senesnės kartos lietuvių moka dirbti. Dirba ramiai, nesi-stengdami "perstartas" — per-sistengti. Tačiau jauni lietuvių, išaugę sovietinėje tvarkoje, kuriuos teko matyti stovykloje, jau nebe-moka, negali ir nemoti dirbti.

Ten buvo ir S. Kudirka

Maždaug prieš dvejus metus iš Mordovskaja Respublikos stovyklos, kurioje buvo pasakojas, buvęs ir Simas Kudirka. Ta stovykla yra 500 km nuo Maskvos, pelkėtos vietos, vėsios vasaros, daugybė uodų. Vietos labai žuvingos, puikios medžioklės, tad Maskvos pareigūnai labai dažnai atvyksta "tarnybos reikalais" — pamedžioti ir pažavauti. 1914 metais čia buvus austrų belaisvių stovykla, tad kur tik kustuvas pakelia žemę, randami kaulai, kar-tais dokumentai, buteliai su raš-talais ir pan. Sargybiniai, it va-nagai, sėka ir viską tuoj atima. Maždaug prieš dvejus metus iš Mordovskaja Respublikos sto-vyklos, kur buvęs ir Simas Ku-dirka, visus perkėlė į

618810 Permiskaja obl.
Cusovskoj r-n
st. Boesviatskaja
yčr. UT 389 / 35-3

Kiek žinau, Vytauto tėvas yra žuvis, o motina 80 metų amžiaus. Su Vytautu paskutinį kartą mačiausi 1964. Kiek žinau, Vytautas neturįs giminių, o kalinys, apie kurį niekas iš laisvės nesit-

PRAEINA METAI

Praeina metai, kaip šešėliai nykūs,
Praeina metai, kaip žviesi žvaigždė, —
Tik tu, tik tu, su baimė juos sutikus,
Tik tu lieki, silpna žmogaus širdie...

Žmogaus širdie, ant amžinojo kelio
Kiek daug, kiek daug tu garbini stabų!
Drebi, pabūgusi trapias rudens lapelio,
O nebijai nei vėtrų, nei žaibų.

Į vėtrą puoli, kaip balta plauštakė,
Pats žaibus sukeli, pats jų tvane plakies,
Kol nesudegs gyvenimas, kaip vaško žvakė,
Kol amžių ryto saulė patekės.

Bernardas Brazdionis

Š. Airijos kaip ir L. Amerikoje

Belfastas. — Šiaurės Airijos te-rioristai jau pradeda elgtis pagal Lotynų Amerikos pavyzdį — gro-tyti žmones. Pirmoji auka buvo Thomas Niedermayer, Grundig elektroninių reikmenų įmonės di-rektorius. Yra žinoma, kad tai pa-darė IRA, bet kol kas nežinoma, ko jie už jį nori.

Niekas neperka didelių automobilių

Detroitas. — General Motors paskelbė, kad atleidžia 38,000 darbininkų, o 48,000 turės 10 dienų priverstinis atostogas. Tai daroma nujaudinti, kad sumažės automobilių pardavimas. Speja-ma, kad automobilių pramonė su-mažės nuo 8 iki 12 procentų. Ne-bus paliesta tik mažu, kompakti-nių mašinų gamyba, o jų parda-vimas net pakils, kai didžiųjų ma-šinų smarkiai sumažės. Tai vis gazolino trūkumas.

teirauja ir nesirūpina, yra betei-sis. Kiekvienas dėmesys iš šalies, užstojimas ir siuntiniai bei laiš-akai jau verčia stovyklos adminis-traciją su juo skaitytis. Patariu rašyti Vytautui daugiau laiškų ir juos siųsti apdraustus".

Tai trumpa santrauka to, ką Eltos redakcija išgirdo iš malo-naus svečio. (E.) me.

Perversmą planavo visus metus

Santiago. — Gen. Augusto Pi-nochet, dabartinis Čilės presiden-tas, sako, kad perversmas buvo pradėtas planuoti 1972 metų vi-duury, o galutinis planas padary-tas šiais metais gegužės 28. Iki šiol būdavo tvirtinama, kad Al-lende buvo nuverstas staiga, be ankstesnio pasirošimo.

Caracas. — Venecuela, antroji didžiausia naftos eksporto ir Ame-riką šalis, už naftos statinę pakė-lė kainą iki 14.08 dol. Prieš mė-nesį kaina buvo 7.74, o prieš metus tik 3.11 dol.

Pakėlė kainą už naftos žaliavas Iranas, Ekvadoras ir kiti ekspor-teriai.

Londonas. — Dėl energijos krizės Britanijoje šiuo metu bedar-bių skaičius pasiekė 554,000, bet po N. Metų jų gali būti 1 milio-nas.

Kairas. — Egiptas vėl numušė bepilotinį Izraelio žvalgybinį lėk-tuvą, kai tas įskrido į Egipto te-ritoriją. Prie šio lėktuvo netekimo Izraelis prisipažino, o kai tas pats atsitiko ir dieną anksčiau, Tel Aviv neprisipažino.

Ankara. — Turkijos teismas nuteisė iki gyvos galvos tris ame-rikiečius — divi moteris ir vieną vyrą už narkotikų — hašišos įve-žimą. Pradžioj jie buvo nuteisti sušaudyti, bet vėliau pakeitė baus-mę. (E.) me.

Solženicinas savo knygoje

APIE SOVIETŲ TIRONIJĄ

Paryžius. — "Eilę metų labai nenoromis susilaikiau neskelbdamas šios parengtos knygos. Mano išpareigojimai gyviesiems buvo didesni nei tiems, kurie jau ne-gyvena. Tačiau dabar, kai sau-gumas konfiskavo šią knygą, man nieko kito neliko, kaip ją tuoj pat paskelbti.

"Šioj knygoj nėra išgalvotų as-menų nei įvykių. Žmonės ir vie-tos pavadinti tikrais vardais. Jei-gu jie kartais paminėti inicialais, ne pilniais vardais, tai asmeniniai sumetimais. Jeigu jie neminimi iš viso, tai tik dėl žmogiškosios at-minties ribotumo, kuri negalėjo jų vardų atminti.

"Bet viskas dėjosi taip, kaip čia yra aprašyta.

"1949 kai kurie draugai ir aš

pats patyriau, kaip rašė "Priroda" (Gamta), Mokslų akademijos žurnalas, jog Kolyma upės kasi-nėjimuose po suledėjusių sluoks-nių buvo užtikti sušalę priešisto-rinės faunos likučiai, išbuvę dešimtis tūkstančių metų. Ar tai bu-vo žuvies, ar drižių likučiai, neži-nia, nes ten buvę kasėjai juos be-matant prarijo.

"Mes tai labai gerai juos su-prantame, nes buvo laikas, kada ir mes buvome kaip ir tie, kurie tai atkasė, tos pat rūšies žmonės, kurie būtumėm išdrįsę suvalgyti kad ir priešistorinius drižus su dideliu malonumu".

Tokiais žodžiais pradeda Alek-sandras Solženicinas savo nau-jausią knygą "Gulag Archipelago, 1918 - 1956", o jos ištraukas spausdino gruodžio 29 - 31 "Chi-cago Tribune", "Chicago Sun-Ti-mes" pirmuose puslapiuose pir-moj vietoj. Citavo ištraukas ir ki-ti laikraščiai. Kitais metais išeis vertimai anglų (Harper & Row leid.), prancūzų, vokiečių ir švedų kalbomis.

Tarp atspausdintų ištraukų, pa-minėtinas epizodas iš paskutiniųjų Stalino šautėjimo dienų. Buvo su-galvota atsikratyti žydais, sureng-ti jų skerdynes, išvežti, deportuoti. Planas buvo toks: 1953 kovo mė-nesį apkaltintus žydų gydytojus žudynėms pakarti Maskvos Raudonojoj aikštėj. Tada kiltų ru-sų patriotų pasipiktinimas, agen-tai maskviečius dar pakurstytų, ir minia spontaniškai įsiveržtų į žy-dų rajonus, pradėtų pogromus. Valdžia, norėdama "apsaugoti" žydus, juos skubiai išgabentų į tolimąją Aziją, į Sibirą. Barakai jau tam buvo parengti.

Tik pirmą kartą nepasisekė ir Stalinui. Dievas įsikišo, ir Stali-nas nespėjo įvykdyti savo planų. Kovo pirmomis dienomis Stalinas numirė.

Maskva dar tyli

Maskva. — Michael McGuire, "Chicago Tribune" Maskvos ko-respondentas, vakar rašė, jog kol kas Kremluje nebuvo jokios re-akcijos dėl Solženicino knygos ir nežinoma, kaip Maskvos valdovų pyktis gali pasireikšti. Pagal veikiančius įstatymus, byla autoriui gali būti keliama "už sovietų sis-temos šmeižimą ir antisovietinę propagandą", pritaikius Kriminalinio kodekso 70 paragrafą. Kai sovietai pasirašė Copyright kon-venciją, tai byla gali būti ke-liama ir leidejų.

Solženicinas yra tiek iškentėjęs sovietų kalėjimuose ir koncentra-cijos stovyklose, kad naujų suėmi-mų ir kančių jau nebijo.

Korespondentas taip pat spėja, kad sovietams gali būti labai ne-patogu bausti Nobelio premijos autorių, tai naujieji valdovai ga-li ir "nutylėti", viską praleisti ty-lomis.

KALENDORIUS

Gruodžio 31: šv. Silvestras, šv. Melanija, Davis, Mingailė.

Sausio 1: Naujieji Metai; Ma-rijos, Dievo Motinos šventė; šv. Mečislovas, šv. Martyna, Girutis, Sniegė.

Sausio 2: šv. Bazilas, šv. Eufro-zina, Mažvydas, Galutė.

Saulė teka: 7:17, leidžias 4:29.

ORAS

Dalimai apsiniaukę, šaltoka, 70% galimybė sniego, apie 20 laipnių.

John Lindsay, kurio kadencija šandien baigiasi, atsisveikina su New Yorku

Naujasis New Yorko meras Abra-ham Beame

Vladas Šoliūnas, Liet. krikščionių demokratų centro komiteto pirmininkas, su žmona Lyda Rėklaityte ir sūnėmis Petru Paulium ir Tomu Antanu.

JAUNIMAS POLITIKOJ IR LAISVINIMO DARBE

Pokalbis su Vladu Šoliūnu, naujuoju Liet. krikščionių demokratų pirmininku

Vladas Šoliūnas nėra naujas žmogus mūsų visuomeniniame gyvenime. Jis ateitininkas nuo studijų laikų, buvęs jų pirmininkas, o vėliau Chicago sėdėdavo pamininkas ir Korp. "Kestučio" narys. Jis buvo studentų ateitininkų atstovas Jaunimo petijcijos komitete, kuriam vadovavo Valdas Adamkus. Kaip Chicago Katalikų federacijos atstovas vietiniame Alte jis ėjo išdė globėjo ir finansų sekretoriaus pareigas. Su lietuvių krikščioniškosios demokratijos sąjūdžiu susipažino studijų klube.

Jis yra 40 metų amžiaus žmogus, gimęs Vilniaus kaime, Leipalingio v. Lazdijų apskrityje. Mokėsi Leipalingy, Vokietijoje ir Chicago Lindblom techninėje gimnazijoje. Studijuodamas De Paul universitete prekybinę administraciją buvo ten suorganizavęs ateitininkų skyrių.

Savo karjerą Amerikoje jis pradėjo Indian Harbor Belt geležinkelio buhalterijoje, kur buvo išrinktas raštinės tarybos nariu.

— Ar yra prasmės ir galimybės lietuviškam jaunimui reikštis politikoje?

— Mano atsakymas yra teigiamas ir abu klausimus. Faktas, kad apsiėmiau eiti šias pareigas, rodo, kad tikisi, jog lietuvių jaunimo reikšmės politinėje dirvoj yra galimas, reikalingas ir reikšmingas. Kol mes tikime į laisvės Lietuvos atgimimą, tol lietuvių politinis veikimas yra būtinas.

Lietuvų dirbusių politinių veikėjų eilės retėja ir jų pakeitimas naujais, jaunesniais yra vienas svarbiausių mūsų tautos išlikimo uždavinių. Ar mes norime ar nenorime, kol tikimės, kad kada nors norime matyti laisvą Lietuvą, turime stiprinti mūsų laisvinimo veiksmus — Vilią ir Altą ir jų vadovaujamą politinį darbą. Šie veiksniai yra reikalingi visų lietuvių paramos — finansinės ir asmeninio pasiaukojimo. Politinės grupės yra vienintelė vieta, kur jaunimas gali gauti patirties, kaip geriau ir sumaniau pasiruošti laisvinimo veiksmų darbui.

Šiandien, kada žodis "politikie-rius" stovi labai žemai, ypač amerikiečių visuomenėje, tai daug kas pagąlvoja, kam mums lietuviams ši veikla yra nereikalinga, esant išėjimui. Tačiau turėtume nepamiršti, kad be politinės veiklos nebus nė valstybės. Jeigu mes šį lauką visiškai apleisim, tai po keleto metų pamatysim, kad ir mūsų kultūrinis gyvenimas eina nutaupyti.

tautos atsižadėjimo keliu. Kada mes randame politinių veiksmų ir jų vedamo darbo prasmę, mūsų tautos prieš darbas mus nutautinti pasidaro gana lengvas. Kultūrinio bendradarbiavimo idėja, peršama okupanto lietuvių išėjimui jaunimui, yra vienas iš geriausių pavyzdžių, kaip kultūrinė veikla yra naudojama mūsų politiskam su-naikinimui. Kada žmonės bando kultūrinį bendradarbiavimą su okupuotu kraštu atskirti visiškai nuo politinių pasekmių, tai pamatome, kaip lengva yra tokius žmones padaryti politiškai ne-turintius ir išmesti juos iš toimesnės veiklos.

— Kaip jūs žiūrite ir pažiūrite skirtingus visuomeninę veikloje?

— Dirbti vieningą darbą nereikia, kad visi turime vienodai galvoti. Siekti to paties tikslo nereikia, kad visi turime eiti vienu taku. Kol mes siekiame to paties tikslo ir naudojame priemones, kurios neniekina ar nebando sunaikinti kitų, mes galime rasti įvairumų tik stiprybę. Perdidelė vienybė kartais gali pasidaryti silpnė. Kada valstybė ar visuomenė tepajėgia surasti tik vieną kelią, ji paprastai išsirenka ir vieną vadą, kuris netrukus suranda pakankamai priežasčių ir pateisinimų pažūrai, kad vienybė yra taip reikalinga, jog bet koks nukrypimas nuo jo vedamos linijos yra nusikaltimas galutinio tikslo atžvilgiu.

Istorija yra pilna pavyzdžių, kaip, siekiamos vienybės dėl vieno.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIBGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

Sveikatos reikalavimus - klausimus siųsti šiuo adresu:

KELIAS Į SVEIKATĄ, 2319 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

JUDEJIMAS - GINKLAS NUO LIGŲ

EMILJA KERSEVICIENE

Gyvenimo praktika parodė, kokią didelę reikšmę turi kūno lavinimas. "Sveikame kūne sveika siela", sakydavo graikų filosofai. Lietuvis ateivis, daugumoje ūkininko vaikas, iš mažens žinojo darbo reikšmę. Jis vaikščiojo po keletą kilometrų į mokyklą, bažnyčią, turgų ar at-laidus. Jaunimas šaukiamas tryp-davo, besilinksminamas šokių sūkurėje. Visa tai yra fizinio organizmo grūdinimo pagrindai. O fizinis darbas gamtoje, ar tai ne Dievo palaima. Sveikas dar-bas raumenų dėka, pūkus nak-tinis, poilsis užtikrina nepa-liegusią, judrią senatvę.

Civilizacija - technika ir me-chanizacija išvarė žmogų iš gam-tos. Patalpino jį į patalpas, daugiaaukščius dangoraižius, patogius butus, kur viskas val-doma mygtukų pagalba. Dujos, vanduo, elektra - mygtukas. Net ir sveiką valsiname televizijos programoje: kalbėti nereikia, nė galvoti nepivalo, o galvą tušti-na tuščios reklamos, peštinės, žmogžudžių nekšybės.

Žmogus tampa nedarbingumo auka. Jis negalvoja apie savo kūno raumenų stiprumą. O raumenims būtinai reikalingas fizi-nis darbas, mankšta, sportas.

nybės, ištisos tautos praranda laisvę ir demokratine santvarka. Kompeticija yra sveika apraška ne vien tik prekybinėje srityje. Ir visuomeninėje veikloje ši veiki-mo forma, nors nėra geriausia ir tobuliausia, yra demokratiš-čiausia ir galutinėje sąskaitoje sveikiausia.

Alta yra labai geras pavyzdys, kaip skirtingų pažiūrų žmonės gali labai vieningai ir nuosir-džiai dirbti. Manau, kad visoj lietuviškoj veikloj, yra pakanka-mai vietos ir uždavinių visokių pažiūrų ir nusistatymų žmo-nėms. Reikia tik nepamiršti, kad visų mūsų tikslas yra laisvos Lie-tuvos atstatymas.

Iš šių jo atsakymų aiškėja, kad Liet. krikščionių demokratų prieškalyje yra atsistojes žmogus ne tik su visuomenine patirtimi, bet ir su visuomeninio gyvenimo dėsningumo pažinimu.

Vladas Šoliūnas yra vedęs Ly-dą Rėklaitytę ir augina du sū-nus: Tomą Antaną, 7 metų, ir Petrą Paulių, 5 metų. Jie gyvena Chicagoje.

Naujam pirmininkui ir bū-rui jo draugu tenka palinkėti sėkmingos veiklos politiniuose lietuvių tautos baruose.

V. Bgd.

Žmonės visai liovėsi vaikščioti. Ištisas gatvės praeidamas ne-sutiksi nei jamo, nei seno — lyg gatvės būtų išmirusios. Vien tik namai apsiblausę bestovė. Moki-niai ir keletą blokų nenuėis į mokyklą: pamėlynavę stovi, laukia autobuso. Jie kelia savo ištisus kūną į mašiną.

Ką veikia lietuvis pensininkas

Vyručiai leidžia laiką dažniau-siai smulkėse prie stiklo ala-us ar degtinės. Jie beprasmiškai žva-gosi po sienas, ieškodami pra-eties prisiminimų. Neretoms to-terėlės prie kavutės, cigarečių dūmuose ir prie televizijos iš-tisas dienas ir vakarelius nai-kina brangų laiką. Jos dalinasi įspūdžiais, kokios tabletės jai geriau padeda nuo nemigos, koks jos kraujo spaudimas, pa-sakojasi, kaip jos negalinčios valgyti. Jų pagrindinis rūpestis — kūno svorio didėjimas.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2901 West 63rd Street
Kampas 63-šios ir California
Pirmad., antrad., ketvirtad., nuo
6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 3-3048.

DR. REGINALD CIENKUS
TEL. — 788-3980
GYDYTOJAS CHIROPRAKTIKAS
3230 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.
Pirmad., Antrad., Ketv. ir Penktad.
9 val. ryto iki 12 val. dienos ir nuo
2 val. popiet iki 8 val. vakaro.
Šeštadienis 8:30 - 12 val. dienos
Emergency tel. — 788-3981

Aišku, kaip nedidės svoris, jeigu mes bijom pajudėti, susi-lenkti, jeigu mes sėdam į maši-ną, kad nuvažiuav už poros blo-kų į krautuvę. Net savo pirk-nius susidėję ir ratelius prašom, kad iki mašinos juos pastūmėt. Net ir čia mes save sirdingam, savo raumenų nemankštinam.

Mokykimos iš savo mamų. Prisiminkime savo vaikystę. Mūsų mamos, senelės — jos ne-nuilstamai judėjo, krutėjo, kaip skruzdėlės dirbo: kasė, ravėjo daržus, nešė kibirus, anksti kel-davo, vėlai guldavo. Jos nežino-jo nemigo naktų, nei pakelto kraujospaudžio. Ir tai nebuvo baudžiava. Apie tai čia nekalba-ma. Ir apie persidirbimą čia ne-kalbama. Tik raginama ne per-sisidėti, nusipiepti, persivalgy-ti.

(Nukeita 1 pusl.)

Adv. CHARLES P. KAL

1973 metai turėjo daug nemalonumų mūsų šalyje ir visam pasauliui. Įvairūs sukilimai, nesibaigiantis karas ir didelis žmonių pasipriešinimas ir nesutikimas sulaužė krikščionybės ir žmoniškumo principus.

Mūsų Lietuvių tauta yra daug nukentėjusi per šimt-mečius, bet šio 20-to amžiaus lietuviai yra kultūringi, ga-būs, drąsūs ir dar tebeišlaiko lietuvių tradicijas, kultūrą ir apšvietą.

Lai 1974 metai atneša šviesų ir įdomesnę gyvenimą, o labiausiai, kad mūsų lietuviai seni ir nauji ateiviai ir patriotai sujungtų savo politines, kultūrinės ir religines jėgas į vieną stiprų lietuvišką vienetą.

Adv. Charles P. Kal

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays. Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: 22.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$20.00, Canada \$22.00, Foreign Countries — \$23.00.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto

	metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$22.00 \$13.00 \$8.00 \$4.50
Kanadoje	22.00 13.00 8.00 4.50
Kitur JAV	20.00 11.00 6.50 3.00
Užsienyje	23.00 13.00 8.00 5.00
Savaitinis	13.00 7.00 — —

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesinaudojti straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadienis 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadienis 8:30 — 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

PE 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
DR. FANG C. LU
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 PL, Justice, IL, 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR SLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533

FOX VALLEY MEDICAL CENTER
800 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet.
Antrad., penkt., 1-5 treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta, perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 4-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-8; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė Nervų ir Endokrinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti: MI 8-0001.

Tel. — BE 8-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos

3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKIA

VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6060 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street

Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. K. A. V. JUCAS
Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODO LIGOS
IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3310 266-9668

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto Olympe 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškrymus trečiadienius. Šeštadienis 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta

DR. NINA KRAUGEL
KRIAUGELIONAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

6132 So. Kedzie Avenue
Tel. WA 5-2670, neatsiliepus skambinti 4471-0225. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 4 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. tel. — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-8801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS

2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)

Laikiniai ofisai uždarytas

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS

Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4416
Rezid. GR 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6196

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS

2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv., ir penktad. 2-4 ir 6-3. Treč. ir šeštad. uždaryta.

Tel. PROspect 6-9400

DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)

GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue

Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu, susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3107 West 71st Street

Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6449 So. Pulaski Road

Ofiso tel. 767-2141; namų 636-6860

Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8. penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą.

HAPPY NEW YEAR

celebrating our 65th year

STANDARD FEDERAL SAVINGS
Founded 1909
4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60622 - 967-1140

NAUJUOSIUS 1974 METUS PRADEANT

1973 metai jau praėjė, kaip daugelis prieš juos buvusiųjų metų. Jie nukeliavo į amžių glumų, bekrasė, neturintį nei pradžios, nei pabaigos, kurioje visi anksčiau ar vėliau atsidursime, iš kurios niekas negrįžta.

Praedant naujuosius metus yra įprasta įvertinti senuosius, pasimokyti iš jų metų padarytų klaidų ir pasiektų laimėjimų, išskaičiuoti laimingus ir nelaimingus įvykius.

Ne šio rašinio uždavinys pateikti mūsų gyvenimo ir veiklos apžvalgą ir nusagstyti gaires atečiai. Užteks, jei pažymėsime kai kuriuos būdingesnius bruožus ir mesime vieną kitą mintį atečiai.

1973 metai mums, lietuviams, nebuvo labai ryškūs: nepasizymėjo nei ypatingomis sukaitymėmis, nei nepaprastais mūsų tautai įvykiais, nei sukrečiančiomis nelaimėmis, nei didžiomis viltimis. Tokius metus, kaip praėjusį, mes vadiname eiliniiais, rutininiiais metais. Bet ir jie verti dėmesio ir reikiamo įvertinimo.

1973 metai mūsų tautai buvo vis dar kietos vergijos metai. Tiesa, jų metu buvo labai daug kalbėta, rašyta ir šaukta apie taiką, tačiau lietuvių tautai laisvės jie neatnešė, greičiau padėjo priešui įtvirtinti vergiją. Pavertę tautą laisvės idėja buvo ir toliau išdavinėjama. Sovietai toliau engė ir jų vergiją patekusių tautas, vakariečiai ir toliau keliaklūpščiauo prieš šį milijoną plėšiką ir toliau palikdami jo malonei (tiksliau — nemaloniai) dešimtys tautų ir milijonus pavertę laisvės mylinčių ir jos siekiančių žmonių.

1973 metais buvo pasirašyta su mūsų priešais eilė sutarčių, kurios, o vergijos rėžėjo grandys, vienu ar kitu būdu turėjo mažinti laisvės troškimą viltis. Tačiau laisvosios tautos, jų tarpe ypač lietuviai, gerai žino, kad gėra, kovojanti tauta dar nėra mirusi ir kad peranksti ant jos kapo trypti ar džiaugsmo šokį šokti.

Kad lietuviai dar yra gyvi, praėjusiais 1973 metais tai labai vaizdžiai įrodė abidvi mūsų tautos dalys — tėvynėje ir išeivijoje.

Okupuotoje Lietuvoje gyvoji tauta ir toliau energingai kovojo už laisvės ir žmoniškumo teises, stėjo prieš prispaudą už religijos, įsitikinimų, sąžinės laisvės, už teisę būti lietuviu ir juo išlikti. Net ir sunkiausiose aplinkybėse, okupanto prievartaujama, sekama, indoktrinuoja lietuvių tautą sugebėjo kurti savitas, nemirtingas kultūrinės vertybės, kovojo už geresnį žmogų, sąmoningesnį lietuvi.

Nuo pavertusių lietuvių sten-gėsi neatsilikti ir išeivijoje gyvenanti didelė tautos dalis. Tiesa, 1973 metais mes netekome visos eilės žymių žmonių, kurių išlikę ar trumpesni mirties praešimai su mirusiųjų darbų įvertinimais buvo paskelbti ir šiame dienraštyje. Išsiskyrė iš gyvųjų tarpo visa eilė kultūrininkų, rašytojų, lietuvių, moks-

lininkų, politikų, visuomenininkų, dvasininkų, kariškių ir kitokių profesijų žmonių. Tačiau, vertinant jų neišvengiamą pasitraukimą amžinatvės mastu, negalime sakyti, kad jie visiškai mirė mums ir mūsų tautai. Tiesa, jie daugiau nebebus, bet savo sukurty lietuviškų vertybių jie į kapus nenusinešė; paliko jas amžiams naudotis ateinančioms lietuvių kartoms, tuo padidindami mūsų tautos kultūrinę lobyną.

Kiek blogiau, kad ne visiems mus apleidžiantiems darbuotojams mes įstengėme surasti jiems tinkamus pakaitalus. Ir jeigu išeivija ateityje įstengtų ir toliau paruošti tautiškai sąmoningų, aktyvių ir dvasingų lietuvių būrius, būtų galima išlaikyti lietuvišką didelę išeivijos tautos dalį.

Yra tradicija naujuosius metus sutikti ryžtingai, viltingai, džiaugsmingai. Mes to nedarome, nes esame ne idėjų, bet faktų vergai. O faktai rodo, kad normaliomis aplinkybėmis nematyti mūsų tautai greito ausros patekėjimo. Vakary pasau-lis vis dar yra neryžtingas, dažnai naivus ir todėl greito išdavimo nėra pagrindo laukti. Priešingai, būdami realistai, mes turime ruoštis sutikti ilgalaikę mūsų krašto okupaciją.

O tu tūi lydyti planinga, gerai apgalvota ir puikiai organizuota kova.

Mes neturime jokios teisės įsikišti tėvynėje esantiems lietuviams šitaip ar kitaip savo gyvenimą tvarkyti, laisvės kovą vesti. Ten tauta, kad ir neturėdama vieningos politinės vadovybės, geriau kaip mes žino, ką veikti, ką daryti, kaip kovoti, kaip gyventi, kad galėtų išlikti gyva. Tačiau išeivijoje esanti tautos dalis turi skirtingas gyvenimo sąlygas, jai prieinamos kitokios kovos už Lietuvos laisvę priemonės. Nesu-klaysime pasakę, kad turime dirbti tai, ko tauta okupacinėse sąlygose padaryti negali.

Šia proga prisimintini paskutinio Vilko seimo Toronte nutarimai, paskelbti mūsų dienraštyje 1973.XII.18. Jų įžanginėje dalyje sakoma, kad šian-dieninė tarptautinės politikos įvykių raida mūsų tautai nėra palanki ir kad Lietuvos suverenumo atstatymas dar gali ilgai užtrukti. Tačiau padėtis nėra iš esmės beviltiška, nes mūsų pusėje yra tiesa, kad ir kaip šiais laikais niekinama bei prievartaujama.

Taigi būtų labai gerai, kad 1974 metų bėgyje visi mūsų politiniai veiksniai suartėtų, suderintų savo veiklą ir pateiktų išeivijoje gyvenančiai tautos daliai konkrečią programą ir konkrečius uždavinius, kuriuos visi geros valios lietuviai respektuotų, pripažintų ir vykdytų. Išeivijos Lietuva, siauresne prasme pasaulio lietuvių bendruomenė, yra didžiulė gaida. Būsimame dienraštyje. Išsiskyrė iš gyvųjų tarpo visa eilė kultūrininkų, rašytojų, lietuvių, moks-

FORDAS SKLEIDŽIA ŠVIESĄ, BET IR ŠEŠELIUS

Numatomi priešingumai tarp Fordo, Nixono ir respublikonų partijos

DR. KAZYS SRUOGA

Fordas kelia prezidentui Nixonui šviesių vilčių, kad jis žymiai padės Nixonui susitvarkyti su Watergate ir pagerins Baltųjų rūmų santykius su kongresu. Juk Fordas per visą Nixono prezidentavimo laiką buvo nepalaužiamai ištikimas Nixonui ir Nixono idėjoms. Respublikonų partijos nariai, ypač tie, kurie užima renkamas vietas, tikisi, kad Fordas nuskaidrins partijos vardą, kuris ryšyje su Watergate ir kai kuriais Baltųjų rūmų žygiais pradėjo kelti kur po truputį apatemi. (Čia pat pažymėtina, kad Amerikos pietinės valstijos nepajudinamai stoja už respublikonų, bent spauda taip rašo). Nesužinūrę tų Fordo keliųjų šviesių vilčių, praktiškai politikai jau numato, kad Fordo santykiuose su Nixonu ir respublikonų partija gali netrukus atsirasti šešėlių, apie kuriuos vėta jau dabar pakalbėti.

Staigus iškilimas ir medaus mėnuo

Per Amerikos senato ir atstovų tyrinėjimus Fordas iškilo, kaip retai švart ir aukštos moralės Amerikos politikos asmenybė. Trys šimtai FBI agentų skriejo po visą Ameriką, šniukštinėdami įvairių įvairiausių įtarimų, gandų ir stačiai pletkūs apie Gerald Fordą. Jie (agentai) prirašė toms ilgiausiu pranešimui, iš kurių nei senatas, nei atstovų rūmų demokratų nepajėgė išspausiti jokio nusikaltimo šešėlio prieš Fordą, ir jie turėjo Fordą patvirtinti Amerikos viceprezidento pareigoms. Tai pirma taip "išvalytas" Amerikos viceprezidentas (o gal ir prezidentas) visoje Amerikos istorijoje.

Tai padarė gerą įspūdį Amerikos visuomenei, bet šiek tiek

būtų organizuojama parama rašytojams tų kraštų, kurių tėvynės žodžio laisvė yra neišsprendžiama. Juk, viena dalyje, nori suteikti lėšų tokių rašytojų kūriniams versti ir leisti vakaruose. Kanados estai nupirko šios knygos 10.000 egzempliorių, iš jų nemokama "keliaujančią biblioteką" skaitytojams visam krašte. Leidiny yra tuščių lapų, į kuriuos skaitytojai kviečiami įrašyti daugiau jiems žinomų duomenų faktų apie laisvės kovas, apie pavertusių prispaudą, žodžiu, duoti dokumentinės reikšmės turinčius faktus.

Apie šią knygą prancūzų laikraštis "La Croix" pažymėjo, kad ji skaitytojų supurtė. Autorius Stalio laikais kovojo partizanuose prieš okupantus komunistus, kai atėjo naciai, kovojo prieš juos. Veikalas prasideda aprašymu, kaip knygos herojus Taavi Raudoja iš Suomijos pasiekia Estiją, kur su kitais jamaus estais rikiuojasi partizaninė kovai prieš okupantus. Apie šį veikalą plačiai ir šiltai parašė lenkų dienraštis "Dziennik Zwiazkowy" (1973. XII 16) J. Fr.

Spredžiant iš įvairių pranešimų, prezidentas Nixonas ne-

prislėgė nuotaiką kai kurių demokratų politikų, kurie tebesvajoja apie senatorių Ted Kennedy, kaip apie sekančią po Nixono Amerikos prezidentą. Juk kas būtų pasirodė, jeigu FBI panašiai būtų tyrinėjęsi Ted Kennedy įvyki, Mary Joe Kopechne prigrėsus jo (Kennedy) automobilių. Arba koks būtų Ted Kennedy charakteristikos apibūdinimas, jeigu plačiai būtų išstirta, kaip ten buvo, kai, studijuodamas ir laikydamas egzaminus. Ted Kennedy pasamdė kitą žmogų, kuris už jį sėkmingai egzaminus išlaikė. To niekas netyrinėjo ir niekas dabar neprisimena. Bet po tokio negailingio Fordo jaunystės ir šių dienų veiklos "išsukavimo", savime aišku, kad, jeigu Kennedy panorėtų būti Amerikos prezidentu, jis turėtų pasiduoti panašiai kaip Fordo tyrinėjimo procedūrai. Ar jis tada prilygtų Fordui ir ar pasirodyti tinkamas būti Amerikos prezidentu, tai didelis ir demokratams skaudus klausimas.

Fordo dabartiniai santykiai su senatu ir atstovų rūmais geri. Medaus mėnesio pobūdžio. Kol kas viskas gerai, išskyrus, jog demokratų pradeda graužtis, kad gal Fordas netiesia pasidaryti per daug populiarius Amerikoje ir gali laimėti prezidentinius rinkimus 1976 metais ir tuo būdu sužlugdyti demokratų partijos sąsivajimo viltis nuo prezidentinių pralaimėjimų (net du kartus iš eilės) smūgio ir nemažai paaimo pačioje partijoje.

Fordo skola Nixonui žada sunkumų

Fordas yra moraliai labai įsiskolęs Nixonui už jam, Fordui suteiktą progą išlikti i Amerikos (tuo pačiu ir viso pasaulio) politines aukštutes su labai patikimu galimumu pasidaryti Amerikos prezidentu 1976 metais. Tiesa, Fordas turi daug savo naujam darbui reikalingų kvalifikacijų. Betgi visi žino, kad ir gabiusias žmogus turi gauti progą tuos savo gabumus įtikinamai visuomenei parodyti. Nixonas tokią progą suteikė Fordui, suprantama, ne iš savo geraširdiškumo, bet dėl savo gyvybiškai svarbių sumetimų. Fordas, be abejonės, tai gerai supranta ir reikia spėti stengtis tą moralinę skolą Nixonui grąžinti, kiek tik sąlygos leis. Bet atrodė, kad tos sąlygos yra didžiai nepalankios ir iš čia gali prasidėti Fordo karjeros šešėliai.

Patarėjai, kurie ne pataria, bet pritaria

Spredžiant iš įvairių pranešimų, prezidentas Nixonas ne-

mėgsta tokių patarėjų, kurie mėgina jam patarti (nurodinėti), ką ir kaip reikia daryti. Nixonas dažniausiai pats vienas galutinai sprendžia sunkiausias problemas ir reikalauja tokių patarėjų, kurie be sąlygų jam pritaria o svarbiausia — padeda Nixono sprendimus vykdyti ir viešai pagrįsti bei pateisinti. Tokio pobūdžio patarėjus Nixonas mėgdavo pasirinkti iš tarpo tokių gabių žmonių, kurie patys nesiekia jokių renkamų politinio pobūdžio vietų ir todėl nemėgina vykdyti savo asmeniskomis pažiuromis paremtos politinės programos, bet sutinka šimtu procentu tarnauti savo prezidento programos vykdymui ir teisinimui.

Tokio pobūdžio Nixono patarėjais buvo Holdeman (prezidentūros valdininkų šefas), Ehrlichman (patarėjas vidaus politikai) ir Kissingeris (užsienio politikos sprendėjas). Dabar teikiu tik Kissingeris, nes pirmutiniai du turėjo pasitraukti dėl Nixono opozicijos spaudimo. Po to Nixono patarėjų mėgino būti garsusis Connally, bet pasitraukė. Mėgino žymus respublikonų politikas (buvęs ilgametis kongresininkas) Laird, bet pareiškė, kad jis pasitraukia. Tuo tarpu svarbiausias iš esmės Nixono patarėjais (teisingiau "pritarėjais") liko generolas Haig ir buvęs Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Ziegleris. Bet jie, kaip minėta, daugiau pritaria, negu pataria. Todėl ir spėjama, kad Fordas taip pat gali "pralaimėti", ypač, kad Fordui gali tekti pasisakyti jautriaus Nixono apkaltinimo ir pasitraukimo reikalais. Bet tai — ne viskas.

Fordas konkurentas Nixonui

Prezidento Nixono apkaltinimo ir jo galimo pasitraukimo klausimas vis dar tebėra aktualus ir meta neįgiamą šešėlį Amerikos vidaus (ypač krizės srityje) ir užsienio politikai. Atstovų rūmų juridinis komitetas sudarė specialų komitetą Nixono kaltinimo reikalams studijuoti ir ruošti apkaltinimo projektus. Tas specialus kaltintojas yra John M. Doar respublikonas, dar buvusio prezidento Eisenhowerio paskirtas į teisingumo departamentą. Bet Doar, nors ir būdamas respublikonas, vėliau uoliai bendradarbiavo su prezidentu Kennedy ir prezidentu Johnsonu (abu demokratai) ir pasizymėjo kodavimas už mažumų (faktinai negrų) teises Amerikoje. Vieną giria Doarą, kaip aukštos moralės ir labai objektyvų asmenį, kitą abejoja, ar jis nepanaudos savo respublikon varda didesniai Nixono apkaltinimui.

Ryšys su tais mėginimais apkaltinti ir nušalinti Nixoną, For-

Viceprezidentas Gerald Ford (vidury) su Illinois trečiojo distrikto kongresmanu Bob Hanrahan ir jo žmona Barbara Washingtonė priėmimo metu.

do padėtis gali pasidaryti jautriai kebliai. Mat, demokratai tikisi, kad, Fordui atsiradus viceprezidento vietoje, daugelis respublikonų nebedvejos ir prisidės prie to, kurio nori Nixono pašalinimo. Mat, nebegresia galimumas, kad, Nixoną pašalinus, jo vietoje atsistotų demokratas. Ar tokia demokratų viltis pagrįsta ar ne, bet faktas, kad jau atsiranda respublikonų, kurie tiki, kad partijai (respublikonų) būtų geriau, jei prezidento kėdėje atsirastų Fordas dar prieš ateinančius rinkimus, per kuriuos ne vienam respublikonui gresia pavojus pralaimėti. Nixono rinkiminė parama tiems respublikonams, atrodo, nebepageldauja. Kitas dalykas Fordas, kuris savo pagalba ir savo prakalbomis gali visuomenei — rinkėjams vėl gerai nuteikti respublikonų atžvilgiu.

Nixono ir respublikonų partijos santykiai

Kol neprasidėjo Watergate "istorija", daugumas respublikonų partijos narių vengė viešai reikšti savo jausmus Nixono atžvilgiu. O tie jausmai po prezidentinių rinkimų buvo labai neaiškūs, nevienodi ir kartais per mažai entuziastingi. Po triumfalinio Nixono laimėjimo 1972 metais buvo nemažai respublikonų, kurie manė, kad tas laimėjimas pirmoje eilėje yra Nixono asmeniškas laimėjimas, kad per rinkimus partija, teisingiau, tie partijos žmonės, kurie kovoja už savo išrinkimą, buvo mažai Nixono paremti. Nuo prezidentinių rinkimų partija (jos centro kometetas) buvo izoliuoti, rinkimams vadovavo partijai mažai žinomi žmonės. Esą, buvę atveju, kad Nixono žmonės netiesiogiai parėmė išrinkimą demokratų (vietoje konkuravusių respublikonų), kurie buvo palankūs Nixono politikai. Tokie ir panašūs priežastys vis labiau girdimi po Watergate įvykių, už kurį demokratų ir dalis visuomenės linkę kaltinti visus respublikonus. Tokie priežastys pasidarė aštriau-

aktualūs, prasidėjus tų garsių juostelių įrašų bylai ir artėjant 1974 metų rinkimams. Tuo būdu Fordas, labai ryškiai ir visur ginamas Nixono pozicijas, gali užsitraukti ne tik demokratų, kongreso, bet ir rinkimais suinteresuotų respublikonų partijos narių nepalankumą. Taigi ateities Fordo kelyje šešėlių nemažai.

Tačiau daug, o gal dauguma Amerikos piliečių tiki bent tuo tarpu, kad Fordo didžiulis populiarumas ir jo asmenybės aukšta moralė (kažkas Fordą mėgina lyginti net su buv. prezidentu Eisenhoweriu) įgalins Fordą nuveikti visus sunkumus ir, galimas dalykas, pasidaryti 1976 metų Amerikos prezidentu.

ARKIVYSKUPIJOS APYSKAITA

Chicago arkivyskupija paskelbė savo finansinę apyskaitą už metus, kurie baigėsi 1973 m. birželio 30 d. Pažymėtina, kad Chicago arkivyskupija yra viena didžiausių JAV-se. Joje yra 2.490.000 katalikų, sudarantių 569.000 šeimų. Parapijų arkivyskupijoje yra 455. Arkivyskupijoje yra 396 parapijos pradžios mokyklos ir 17 aukštesniųjų mokyklų. Jų išlaikymui mokinių įnašų toli gražu nepakako, reikėjo dar iš šalies gauti 38.751.000 dol. ir tai parūpino parapijos, vietomis su arkivyskupijos pagalba. Chicago arkivyskupijoje yra 451 bažnyčia, 438 mokyklų pastatai, 452 klebonijos, 393 vienuolynai. Chicago katalikų našlaitinai ir prieglaudos vaikų išlaikymui išleido 10.651.000 dol., o senelių išlaikymui 7.079.000 dol., Chicago arkivyskupijoje yra 37 katalikų kapinės Cook ir Lake apskrityse. Jose per metus buvo palaidota 23.000 žmonių. Su mokyklų, bažnyčių, prieglaudų, katalikų centrų išlaikymu, su pensijomis bažnytiniam tarnautojams, su pasakojų palūkanomis turėjo 164 mil. dol. išlaikymų.

SUGRĮŽIMAS Į BROOKSĄ

ALFONSAS NAKAS

36

Prieš aštuonerius metus su savo vyrais Calgary Stampede stadione praleidome visą ilgą dieną. Atmėnu, buvo šalta, apniukę, protarpiais lynojo. Mes buvome po stogu, bet vėjai pūtė, skersvėjai gėlė kaulus. Žinote, kaip esti kartais beisbolo stadionuose šurpiai šalta dieną. Dabar oras buvo minkštas, nes ir saulė ir apie 80 laipsnių temperatūra.

Stampede stadioną lengvai suradome, bet su mūsų pastatymu buvo vargo. Per aštuonerius metus tas praeikintas Calgary dar nieko nepagerino. Kai miestas plinta į visas puses moderniais namais, tai vidurmiestyje tos pačios džiunglės, tie patys apsiurę mediniai namelukai, tos pačios siauros gatvės ir vienas ant kito lipa automobiliai. Vis dėlto, vargome neišlaid — per kokias dešimtį minučių atsitiktinai vietą radome.

Užsimokėję po dolerį, į Stampede rajoną buvome įleisti. Tai neraiška, kad už tą dolerį visur ir galėsimė landžioti. Ne, už dolerį galėjai tik apžiūrėti gyvulių ir agrikultūrinių augalų parodas, vaikiotis tarp visokių karabelinukų pirkioti suvenyrus, užkandžiau... Na, už tuos pačius pinigų dar galėjai pamatyti Kanados raitosios policijos muštą. Jie ten demonstravo samandrybes. Grojo orkestras, o jie, karininko komanduoji, žygiuodami visap grupavo, landžiojo vie-

ni pro kitus, sukinėjosi į visas puses. Pilkom skrybėlėm, raudonais švarkais, juodom kelnėm, rusvais auliniais batais, rudom odinėm pirštinėm, jie buvo tikrai spalvingi vyrai. Mano moterys sakė, kad jie ir labai gražūs.

Pasižiūrėję į tuos mounties, nuėjome prie Stampede stadiono kasos. Buvo be penkiolikos minučių ketvirta. Kada, kurią valandą, panele, baigiasi rodeo programa? Pusė penkių. Po kiek bilietai? Po pusantro dolerio visiems. Ar keturiolikmetei irgi? Taip. Iki dvylikos metų už pusę dolerio leidžiam. Hm. Keturi su puse dolerio ir tik 45 minutės? Bet mano damos norėjo. Tik pamatyti, kaip ten viskas vyduje. Ir kad joms paaiškinčiau, ką pirmos kelionės metu čia išgyvenau. Įeiname. Gyvybės pilna arena. Čia arklių lenktynės paliko didžiausią klegesį, erzelį ir ju, kurie su laimingais bilietais, bėgo prie kasų atsiimti pinigų. Ten kovbojai gaudė ir riša veršelius. Po to tuoj laukinius arklius prajodina. Stadionas apypilnis, gal keliolika tūkstančių žmonių. Kiti jau nelaukia galo, keliai ir eina. Manome sau, kai pasipils pusė penktos, kai užkims visus išėjimus. Tad išeiname, vos dvidešimt minučių pabuvę. Grįžtame pro kasą, kur pirkome bilietus. Ji tuščia, o įėjimas laisvas, be bilietų. Vis gi, geri biznieriiai tie Stampede stadiono tarnautojai. Be penkiolikos ketvirtą nenusileido nei dėl vaiko bilieto, o penkios po keturių — jau gali veltui eiti.

Tuoį važiuosime į Brooksą. Bet saulė dar aukštai, o Brooksas už 120 mylių. Einame užkasti. Improvizuotų restoranėlių devynios galybės. Ant medinių

stulpų ir rėmų užtempta spalvoto brezentos stogas nuo saulės ir lietaus — prašome, pirmos rūšies patalpa. Ten pora šaldytuvų, elektrinė krosnis virimui, stalėliai ir suglaudžiamos kėdės. Žmonių daug, bet ir padavėjų netrūksta. Jau nutės, gražios, žvalios mergytės. Matomai, vidurinių mokyklų mokinės. Jos tave tuoju pamato, vos tik atsistėsi spėj. Mudu imam po hamburgerį. Bandelė šalta, tik iš šaldytuvo ištraukta. Plonytis mėsos paplotėlis. Nei jautiena, nei šeriena, nei aviiena, nei kiauliena. Šių gyvulių mėsos skonį aš pažįstu. Tai kokio gi gyvulio mėsa mus šeria? Nežinau ir nesužinoju. Bet skonis baisus. Burnoje veliasi, veliasi, negali nuryti. Tik užgeri pamazgomis... Taigi, atsiprašu, kava. Ji drungna. Tikriausia, vandens nespėja užvirinti, tai į drungną pilia instant kavą, truputį pieno ir neša. Neša tos šypsiančios mergytės — linksmos, mandagios. Kad geriau nurytumei burnoj veliamą gumulą. Kainos? Hamburgeris — 75 centai, o kava — 25. Vida pasiėmė sviestuotą korną. Už jį pusė dolerio.

Dar su minia persigrūdome per dideles haies. — parodinių gyvulių paviljonas. Didžiausios, riebiausios karvės. Veisliniai buliai. Avių, avių, avių gaidai. Kiaulės, tur būt, po toną sveriančios, guli pavieniui arba kojomis apsikabinusios. Bet parodose, garsiose ir negarsiose žemės ūkio parodose, tokių gyvulių mes daug matėme. Nuo Rokiškio iki Detroito. Kokį pusvalandį su minia pasistumdė, iš Stampede rajono išsiveržėme. Ir išsiveržėme iš plantančio Calgary miesto. Ir be nuotykių, be sustojimų, per dvi valandas pasiekėm Brooksą.

[Rus daugiam]

MŪSŲ KOLONIJOSE

Grand Rapids, Mich.

A. A. S. UGIANSKIENE

Grand Rapids mirė pulk. Juozas Ugianskis gyvenimo palydovė Sofija Ugianskienė. Buvo pašarvota Barto laidotuvių koplyčioje, kurią lankė gausus pažįstamų, draugų ir giminių būrys.

Rožinį atkalbėjo lietuviškai kun. Jonas Zvirblis ir pareiškė giminėms užuojautą. Gruodžio 10 d. iš Sv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčios buvo palydėta į parapijos kapus.

Nors velionė jau ilgesni laiką negalavo širdimi, bet buvo kantri, nesiskųdavo.

A. a. Sofija išskirtinai buvo darbšti. Nors sunkiai dirbo fabriko, bet mėgdavo namuose darbuotis gražiam daržely.

Paskutiniu laikų būdama pensijoj su vyru neturėjo daug pajamų, bet stengėsi savo gūstęle padaryti iš lauko ir vidaus jaukią sau ir savo šeimai.

A. a. Sofija Ugianskienė Krauskaite gimė 1906 m. kovo 3 d. Marijampolėje, turtingoje šeimoje. 1927 m. susipažino su tuo laikų stovėjusiu Marijampolės ulanų eskadrono vadu Ugianskiu, sumainė aukso žiedus ir paalimino jos moterystės ryšį kun. Dvaranauskas.

1929 m. abudų išvyko į Italiją, kur jai gimė pirmasis sūnus Cezaris, o vyras baigė aukštąją kavalarijos mokyklą. Vė-

A. a. S. Ugianskienė

liau Alytų išgyveno iki bolševikų okupacijos. Atleistas iš tarnybos, su visa šeima gyveno Kaune.

Nenorėdamas patekti Sibiran, su kitais pabėgėliais išvyko į Vakarų. Vokietijoj teko pakęsti daug vargo, bet užėmus Vokietiją amerikiečiams, vyras ėjo atsakingas sargybų kuopose pareigas, o a. a. Sofija su šeima gyveno įvairiose stovyklose, kol 1951 m. persikėlė nuolatiniame apsigyvenimui Grand Rapids.

Čia gyvendama ji įsijungė į visuomeninę veiklą: L. Bendruomenę, L. fondą (viena iš pirmesniųjų su 100 dol. įstojo naariu), LKR katalikių moterų sąjungos 42 kp., dalyvaudavo įvairiuose minėjimuose, aukodavo Lietuvos išlaisvinimui, rūpinavosi lietuviškumo išlaikymu ir daugeliu atvejų per susirin-

kimus įnešdavo gana pozityvių siūlymų.

Po antrosios širdies atakos jautėsi geriau. Ištikus trečiajai atakai — mirė 1973 m. gruodžio 7 d.

Peliko dideliame nuliūdime vyrą pulk. Juozą Ugianskį, sūnus Cezarį, Romą, dukrą Gražiną su šeimomis, sūnų Juozą ir kitus giminės.

A. a. Sofija, išsėkis ramybėje!

HAPPY NEW YEAR
TO OUR FRIENDS AND PATRONS
From the
REPUBLIC BANK
OF CHICAGO
6501 S. Pulaski Rd., Tel. 581-4500
Member F.D.I.C.

BEST WISHES TO OUR FRIENDS
AND PATRONS FOR A HAPPY
AND PROSPEROUS NEW YEAR
Courtesy of
BARTECK'S PHARMACY
Expert Prescription Service
Tel. Reliance 5-5888
4259 W. 63rd St., Chicago, Ill.

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai?

Bent vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent ugdydami lietuvišką knygą.

Už \$5.00 ar daugiau paėmami lietuviškų knygų per metus, mes galime per Lietuvos Knygos Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVISKĄ KNYGĄ. Už tai mes gausime pasirinktinai visus Klubo leidinius trečdaliu pigiau.

Rašykite tuojau:

Lietuviškos Knygos Klubas
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

pridėdami \$5.00 įstojamo mokesčio. Jokių kitų mokesčių nereikės, išskyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaidos.

Klubas siūnia savo nariams informacijas apie išleidžiamas knygas.

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJS, RADIO
IR STEREO APARATŲ, PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJS APARATAI

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyrium.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Kur Žmonės Savi

Marquette Park 7 kamb. 1 1/2 aukšto namas su garažu. \$9 p. lotas. 2 vonios. Gazu šildymas. \$19,600.
Marquette park 1 1/2 aukšto namas. Viena modernus butas su 2 mieg. ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba dviem artimom šeimoms gyventi. \$21,500.
4 butų, gražus mūras, arti vienuolyno, naujas gazu šildymas, alumi. langai, karpetai, 3 auto mīro garasas. \$42,000.
Tvirtas apartamentinis mūras arti Kędzle, pora blokų nuo parko, naujas gazu šildymas, švariai nudažytas. \$16,000 pajamų. Kaina \$69,000.
Platus vertingas lotas. Marquette pke, prie mokyklų. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. HE 7-7200

Nepaprastas pirkiny. Modernus bungalov tinka bet kuriai šeimai. Geriausia vieta Marquette pke. Tuojau galima kraustyti. Sumažinta kaina visu ketvėrių jo vertė, kadangi reikia skubiai parduoti. Nedelskite.

Insurance — Income Tax
Notary Public

SIMAITIS REAL ESTATE

2951 W. 63rd St., 436-7878

DRAUDIMAI — INSURANCE

Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės

Namų pirkimas bei pardavimas.

Butų nuomavimas.

BUD'S REALTY

BALYS BUDRAITIS
4369 S. Archer Avenue
Tel. 254-5551

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

2047 W. 67th Place — WA 5-8063

HEATING CONTRACTOR

Irginti mieste ir užmiesty naujus ir perstatyti senus visų rūšių namų apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

TELEVIZIJS

Spalvotos ir paprastos Radijal.
Stereo ir oro vėdinatval.
Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1496

PLUMBING & HEATING

24 hour service

PR 9-2955
H. EVANS

D E M E S I O

Radio programa

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoje Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmdieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkas. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų valdymas — Income Tax —

Notariatas — Vertimai

APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

5 butai ir maisto krautuvė —

6 kamb. butas, 3 po 4 kamb. ir 3

kamb. butas. Apyl. 33-čios ir Lituanica, Kreiptis tel. YA 7-0087

Immaculate 3 bedrm. brk. and frame

bi-level with one bedrm. on main floor.

Panelled family rm. and utility rm. on

lower level. Hardwood floors throughout.

Air-conditioned. Lots of storage space.

Concrete patio, fenced yard with alley exit. See today.

BOBLAK REALTORS

Burbank, Ill. — 857-8550

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gerų prekių didelis pasirinkimas. Auto-

mobiliai, šaldytuvai, televizijos, do-

ler, sertifikatai, maistas, akordeonai

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

TELEF. — WA 5-2787

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street,

Chicago, Illinois

TEL. 424-8654

Įvairių prekių pasirinkimas moto-

cikliai, šaldytuvai, maistas, doleriniai

CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2737; 254-3320

V. Valentinas

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

Tvarkingai patarnauja visais Real

Estate reikalais. Be to čia veikia

Notariatas, daromi ir juridiniai ve-

stiniai, užplodoni pilietybės pareiški-

mai ir įvairūs blankai.

4259 S. Maplewood — CL 4-7450

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pe-

čius. Pigiai išvalau ir alyviniu per-

dirbu dėl judų. Įdedu vandens šil-

dytuvus.

A. BANYN — 447-8806

VALOME

KILIMUS IR EALDUS

Platname ir vaškuojame visų

rūšių grindis

J. BUBNYS. tel. RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE

Tel. Frontier 6-1882

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI

30% iki 50% nuolaida

Galima pirkti dalimis ir išmokėtina

SOUTHWEST FURNITURE CO.

6200 S. Western — Tel. GR 6-4421

G Ė L Ė S

BEVERLY HILLS GELINČIA

Vestuvės, banketams, laidotuviams

ir kitokioms progoms

2442 W. 63rd St., Chicago, Illinois

TEL: PR 8-0833 — PR 8-0834

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

BUTAI — rinktiniais nuomininkams

Best Agency, 2925 W. 63rd. PR 8-6032

Nesunkiai, užsiregistruokit dabar.

Apdarnauja pietvakarinę dalį 9 me-

tus. Savininkai kreipkitės dėl patar-

navimo nemokamai.

ISNUOM. Marquette pke, 2 kambai-

riai su baldais ir kitais patogumais,

pusiau rūsyje. GR 6-1654.

ISNUOM 2 1/2 kambariai. Pageidauja-

ma vidutinio amž. vyras. Arti Western

Electric. Skambint po 5:30 v.v.

247-6308

HELP WANTED — VYBAI

FOREMAN —

PAINT SPRAYER

Expd. in supervision of paint line.

Tel. 722-1500

2900 W. Carol Ave.

Security Officers

• Merit increases and fast

promotions

• Openings on ALL SHIFTS

• Training

• Start \$2.35 to \$2.75 per hour

• PLUS TOP BENEFITS

COME IN OR CALL 368-4331

Or Apply to ALBERTO CULVER

2525 W. Armitage Ave., Melrose Pl.

An Equal Opportunity Employer

BUTCHERS & TRIMMERS

Day work.

Skilled or will train.

Apply in person.

L & L PROVISION

527 West 41st St.

M E N

FOR PERMANENT SALES POSITION

Established territory guaranteed salary

and commission. Sales experience help-

ful but not necessary as those selected

will be trained and paid while learning.

Good future for the right men.

For interview call: 312-742-1832

or write P.O. Box 416, Elgin, Ill. 60120

YOUR BEST OPPORTUNITY

to learn the real estate profession

from professionals. We will train.

License preferred. For appointment

call Fred Stenzel. 857-8550.

MACHINIST

Join a progressive team. If you

have 2-3 years of shop experi-

ence and are able to read

prints.

CALL 248-3810

NOW

for interview

M P L - SOLO PAK

HELP WANTED — MOTERYXS

DRAPERY WORKROOM

Experienced.

Part Time — Flexible Hours

COUNTRYSIDE, ILL.

Tel. — 354-6648 or 482-8091

Vending Hostesses

No experience necessary

\$2.66 hr. to start

Good Benefits

Schaumburg Hrs: 8-12:30 p.m.

O'Hare - 6-2:30 p.m.

Palatine - Hrs: 6-2:30 p.m.

TEL. — 593-8300

GENERAL OFFICE

Must be good typist. Age not impor-

tant. Must like to work with figures.

Paid benefits.

Call MRS. GENOE

After 5 P. M. at

L. KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ SAJUNGOS REZOLIUCIJOS

Lietuvių Krikščionių Demokratai susirinkę 1973 m. lapkričio 13 d. Chicagoje, nutarė:

I. Dėl JAV santykių su imperialistine Sovietų Sąjunga

1. Pareikšti JAV prezidentui savo susirūpinimą dėl JAV taikingos koegzistencijos su imperialistine Sovietų Sąjunga, pavergusia Lietuvą ir daugelį kitų laisvųjų kraštų ir siekiančia dabar pavergti visą likusį laisvąjį pasaulį, panaudojant tą Nikitos Chruščiovo sugalvotą ir laisvajam pasauliui pasiūlytą vad. "taikingąją koegzistenciją", būtent gauti laisvą Amerikoje ir kituose demokratinuose laisvojo pasaulio kraštuose skieisti savo komunistinės idėjas, tuo būdu laisvąjį pasaulį dezorientuoti, susilpninti jo atsparumą imperialistiniam komunizmui ir po to jį pavergti.

2. Pareikšti Amerikos prezidentui savo nepasitenkinimą JA Valstybių vyriausybės gelbėjimu sovietams maistu, įgalinant juos skirti didesnes sumas agresyvių ginklų gynybai ir Amerikai bei visam laisvajam pasauliui pražūtingai bolševikinio agitpropo ardomajai propagandai varyti.

3. Paraginti JAV prezidentą ir kongresą sustiprinti paramą kovai su imperialistiniu komunizmu radijo priemonėmis, ypač gi kovai su Kremliaus agitpropo propaganda, siekiančia Amerikos ir viso laisvojo pasaulio demoralizacijos bei sužlugdymo.

II. Dėl Lietuvos laisvinimo veiksmų bendro darbo

Pasveikinti Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, Amerikos Lietuvių Tarybą ir Lietuvos Diplomatinę Tarnybą, su jungtomis jėgomis dirbančius bendrą Lietuvos laisvinimo darbą ir reikalaujanti, kad ir Lietuvių Bendruomenė tokiu pat solidariumu ir be ginčų talkintų Lietuvos laisvinimo darbuose.

III. Dėl lietuvių išeivijos moralės

Škatinti lietuvių tėvus saugoti savo vaikų moralę, ugdyti juose tvirtus principus ir visokeriopai remti visas lietuviškas organizacijas, taip pat ir pavienius asmenis, kurie tuo ar kitu būdu teigiamai veikia mūsų žmonių moralę.

IV. Dėl lietuvių išeivijos nutautimo pavojaus

Paskatinti Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, užuot vedus beprasmišką kovą su Lietuvos laisvinimo veiksniais, daugiau kreipti dėmesio į jaunomenės tautinį auklėjimą, lietuvių kultūros ugdymą ir į reikalingą kovoti su mūsų žmonių nutautimo pavojais.

V. Dėl koegzistencijos su okupantu

Pakartotinai pareikšti LKDS griežtą nusistatymą prieš bet

kokios formos taikingą koegzistenciją su okupantu, nežiūrint, kokiais vardais ji būtų vadinama, — "bendradarbiavimu su kraštu", "bendravimu su Lietuva" ar pan., nes laisvėje gyvenančiam lietuviui tėra tik vienas kovos su okupantu kelias, kurio jis ir turi laikytis.

VI. Dėl kovojančių okupuotos Lietuvos tautiečių

1. Pareikšti gilią pagarbą tiems mūsų broliams ir sesėms lietuviams, kurie, gyvendami okupuotoje Lietuvoje, sunkioje bolševikinėje priespaudoje, nežiūrėdami pavojų savo laisvei ir gyvybei, drąsiai kovoja su despotais prispaudėjais dėl jų mindžojamų pagrindinių žmogaus teisių.

2. — dėti pastangas, kad mus pasiektų okupuotos Lietuvos žmonių pagalbos šauksmai būtų išgarsinti visame pasaulyje, kad jų skundai, paduoti Jungtinėms Tautoms, gautų savo eigą.

3. — Gelbėti visais galimais būdais ypač nuožmiai okupuotoje Lietuvoje persekiojamai mūsų Motinai Bažnyčiai.

VII. Dėl lietuviškos spaudos

Pareikšti pagarbą ir padėką tai mūsų lietuviškai spaudai, kuri ir būdama mums ideologiškai tolimesnė, parodė mums daugiau pakantos ir bendro supratimo, negu kai kuri mūsų katalikiškoji spauda.

VIII. Dėl LKDS tolimesnės veiklos

1. Kviesiti visą lietuviškąją krikščioniškąją visuomenę, priitariančią mūsų idėjas, jungtis bendram idėjos darbui į LKDS.

2. Laikytis ir toliau tarptautiniuose santykiuose tolerancijos, pagarbos asmeniui, susidrausminimo ir džentelmeniškumo, siekiant kuo platesnio visų laisvųjų lietuvių gražaus sugyvenimo ir bendradarbiavimo.

3. Pavesti naujam LKDS centro komitetui pasirūpinti, kad būtų išleista spaudai jau paruošta trumpa Lietuvos krikščioniškosios demokratijos istorija anglų ir ispanų kalbomis ir kad būtų tęsiamas a. a. Albino Gražiūno pradėtas plačios partijos istorijos ruošimo darbas.

IX. Padėka LKDS vadovybei ir Sąjungos rėmėjams

1. Pareikšti didelę pagarbą ir padėką Algiiui J. Kasulaičiui, ligšioliniam LKDS centro ko-

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ontario

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ PARAPIJOS DEŠIMTMETIS

Toronto liet. evangelikų liuteronų Išganytojo parapija ir Moterų draugija gruodžio 9 d. paminėjo savo veiklos dešimtmetį. Nors evangelikai Toronte gyvuoja nuo 1949 m., tačiau jų veikla reikšėsi keliuose vienuose, kurie vis keitėsi. Bene pastoviausias vienetas yra dabartinė parapija, vadovaujama kun. klebono A. Žilinsko. Ji savo dešimtmečio iškilmės pradėjo pamaldomis, kurias laikė kun. A. Žilinskas, dalyvaujant senjorai kun. A. Trakiui ir kun. dr. Otto Reble, rytinės Kanados sinodo prezidentui. Šventovė buvo pilnutėlė dalyvių, kurių skaičių padidino ir kelios dešimtys svečių bei viešnių iš Chicago. "Tėviškės" parapijos choras atliko porą giesmių.

Akademine šventės dalis įvyko L. namuose, kurių didžioji salė buvo irgi pilna. Iškilmę pradėjo Moterų dr. jos pirm. G. Povilaitienė, pakviesdama programos pranešėja I. Meiklejohn. Kun. A. Trakiui sukalbėjus invokaciją, parapijos veiklos apžvalgą padarė tarybos pirm. inž. G. Šernas, Moterų dr. jos — M. Dambarienė.

Parapiją sukakties proga žodžių ir raštu sveikino visa eilė asmenų, jų tarpe gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, sinodo prez. kun. dr. Reble, kun. A. Trakis, prel. J. Balčiūnas, KLB pirm. E. Čuplinskas, kun. P. Azubalis, kun. A. Simanavičius, kun. J. Juozapaitis ir daugybė kitų. Ypatingai buvo pagerbtas pa-

miteto pirmininkui, už jo energiją ir pasiaukojimą, esant net tris paskiras kadencijas LKDS CK pirmininku, ir kviesiti jį toliau, kiek sveikata ir sąlygos leis, mūsų sąjungos neapleisti.

2. Pareikšti padėką visiems šios kadencijos LKDS centro komiteto nariams už nuveiktus darbus.

3. Padėkoti visiems mūsų tautiečiams moraliai ir materialiai parėmusiems LKDS veiklą, o ypač padėkoti Magdalenai Šmulkskienei ir Julijai Bičiūnienei už jų nuolatinę finansinę paramą.

4. Padėkoti visiems LKDS konferenciją sveikinusiems žodžių ir raštu, o ypač Lietuvos generalinei konsulei Juzei Daužvardienei, atvykusiai asmeniškai pasveikinti konferenciją.

rapijos klebonas kun. A. Žilinskas, atšventęs savo 10 metų kunigystės ir moterystės sukaktį. Jam ir jo žmonai Rūtai įteikta daugybė dovanų. Tarybos pirm. J. Baufeldas įteikė Br. Kvikiui "Mūsų Lietuvos" I tomą, Jaunimo ratelio pirm. E. Leipus, Olga Paulikienė ir kun. A. Trakis — kitus tomsu su atitinkamais įrašais.

Išganytojo parapijos dešimtmečio iškilmės nuotaiką labai pakėlė čikagieškis "Tėviškės" parapijos choras, atlikęs didžiai pasigėrėtiną meninę programą.

Iškeliauvus amžinybėn

A. + A.

ANTANUI JAKIMČIUI
jo žmonai PAULINAI ir sūnui ZIGMUI, reiškiamo
nuoširdžią užuojautą.

Elena ir Vincas Vasiliauska

A. + A.

DR. PETRUI BAUBLIUI

Lietuvoje lėktuvo katastrofoje tragiškai žuvus, jo broliui agr. JURGIUI BAUBLIUI ir JO ŠEIMAI nuoširdžią užuojautą reiškiamo.

Teresė ir Jonas Kavaliauskai ir sūnūs
Jonas ir Arvydas su šeimomis

A. + A.

Gen. POVILUI PLECHAVIČIUI mirus,

jo seseriai ELENAI LEGECKIENEI ir broliui dr. LEO-
NARDUI PLECHAVIČIUI ir JŲ ŠEIMOMS gilią užuojautą
reiškia

Regina ir Vladas Ingelevičiai
ir dukterys

A. + A.

MATAS MICKUS

Gyveno 6800 South Bell Avenue, Chicago, Illinois.
Mirė gruodžio 29 d., 1973 m., 1:40 val. ryte, sulaukęs 77 m. amž.
Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 24 metus.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Mirta (Mikolaitytė), 3 duk-
terys Adelė Višmantas, Zentas Vladas, Ona Suopys, Zentas Vytas, ir
Birutė Kiaunė, Zentas Kazys, gyv. Port Credit, Ont., Canada, 9 anū-
kai, Lietuvoje 2 broliai Jonas ir Augustas bei sesuo Emilija, ir kiti
giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 So. Western
Ave. Laidotuvis įvyks trečiadienį, sausio 2 dieną iš koplyčios 9:00
val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią,
kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus
nilydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoj gėlių prašoma aukoti Lietuvių Fondui ir Alfvudui.
Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus da-
lyvauti šiose laidotuvisėse.

Nuliūdę: žmona, dukterys, zentai ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans, Tel. RE 7-8600.

A. + A.

GEN. POVILUI PLECHAVIČIUI

mirus,

jo ŠEIMAI, BROLIUI, SESERIMS ir visiems gi-
minėms reiškiamo gilią užuojautą.

L.K.S. S-gos, L.D.K. Birutės D-jos
ir
L. V. S-gos Ramovė Detroito Skyriai

HISTORY OF LITHUANIA

Prieš kiek laiko išėjo iš spaudos nauja anglų kalba knyga
"History of Lithuania" skirta Lietuvos jaunimui ir ameri-
kiečiams. Šioje knygoje kondensuotai aprašyta lietuvių
tautos istorija nuo seniausių amžių iki mūsų laikų; turi
142 psl., 38 iliustracijas ir 4 žemėlapius. Knygos autorius
yra prel. dr. J. B. KONCIUS; išleido J. A. V. Lietuvių
Bendruomenė. Knygos kaina 2 dol. Gaunama "Drange",
4545 W. 63 st., Chicago, St. 60629.

DRAUGAS, pirmadienis, 1973 m. gruodžio m. 31 d.

5

— 1972 m. 20,000 asmenų, 30%, nors vairuotojų tėra tik
turinčių mažiau negu 25 metus, 18.7%.
žuvo autokolonėse. Tai sudaro

PADĖKA

Didžio skausmo ir liūdesio valandų, mirus brangiam vyrui ir
broliui

PRANUI GEDVILAI.

nuoširdžiai dėkojame Kan. V. Zakaraskui už maldas koplyčioje, už
gedulingas sv. Mišias, už pasakytą ypatingai prasmingą pamokslą,
palydėjimą į amžino poilsio vietą ir įsventintą paminklą.

Ačiū Klebonui A. Zakaraskui, Kun. A. Puchinskiui už rožinio
maldas koplyčioje.

Dėkojam sv. Kryžiaus ligoninės Kapelionui, seselei Kazimieretei
Ambrose ir Dr. Zlobai už parodytą nuosirdumą ligos metu.

Ačiū prof. M. Mackevičiui už atsisveikinimo žodį kapinėse, o
p. J. Tijušui ir J. Mackevičiui laidotuvių koplyčioje.

Nuosirdi padėka visiems už aukas sv. Mišioms, užuojautas
pareikštas mums raštu ir žodžiu.

Dėkojame karsto nešėjams, visiems atsilankiusiems koplyčioje,
dalyvavusiems laidotuvisėse, ir laidotuvių direktoriui p. Lack už ma-
lonų patarnavimą.

Nuliūdusi žmona, sesuo ir giminės

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROVENHILL 6-2345-4

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYNS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

8307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-8572

POVILAS J. RIDIKAS

3334 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems.

SVEIKATA

(Atkelta iš 2 pusl.)

ti - persirūkyti. Juk mes dabar esame patekę į užburto ratą, suvilioti patogumų - blizgučių niekam verty. Atsisakyti nuo tų niekų niekas nemanoma, nors išmintingieji primygtinai pataria. Pažangioji medicina kviečia visus jungtis į grupes — į tal-
kas: reikia atlikti sveikatingumo mankštą. Reikia dirbti, vaikščioti gryname ore, ritmingai kvėpuojant. Tik tas išgelbės organizmą nuo merdėjimo, nuo sūglėbimo, dabar pas visus čia taip ryškiai pastebimo. Pradėkite sveikatos mankštą — bent pažūrėti pradžioje ateiki-
te Sodybon kas sekmadienis nuo 2 v. p.p. Ten mes aiškinsimės pagrindus sveikatos palaikymo ir atgavimo, talkinant tvarkingai mankštai.

Nuo
1914 Metų

Midland Savings aptar-
nauja taupymo ir namų
paskolų reikalus visas
mūsų apylinkes. Dėko-
jame jums už mums
parodytą pasitikėjimą.
Mes norėtum būti jums
naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki
\$20,000.00

Handwritten signature
Branch Manager, President

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASS'N.
4400 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
Phone 254-4470

5 1/4 %
All accounts com-
pounded daily —
Passbook Savings
paid quarterly.

7 1/2 %
4 Years Savings
Certificates
(Minimum \$5,000)

APLINK MUS

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

KALĖDOS LIETUVIŲ 18-TOJ KOLONJOJ

× Kun. Antanas Nockūnas, MIC, sausio 4 d., 7 val. vak. religinio atsinaujinimo valandėlėje kalbės apie pentakostalų sąjungą katalikų Bažnyčioje. Bus šv. Mišios ir po to konferencija Čiurlionio galerijoje.

× Sol. P. Bičkienė dainuoja Cicero lietuvių meškeriojimų ir medžiotojų ruošiamame Naujųjų metų sutikime vietos parap. salėje.

× Balzeko lietuvių kultūros muziejuje atidaroma skulptoriaus Donald Bremers paroda sausio 13 d. 3:30 v. p. Paroda vyks visą sausio mėnesį.

× Bronė ir Viktoras Motušiai, atostogaudami Floridoje, sveikina savo draugus ir artimuosius šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga.

× Julija ir Antanas Ivanauskai, gyvenę Chicagoje, šiuo metu atostogauja Naujoje Zelandijoje.

× Vyta. Ruginis, kaip skelbia "Cicero Life" labai pasižymi Clyde Parko krepšinio pirmenybėse, žaisdamas Morton Cab komandoje.

× Cicero šv. Antano parap. biuletenyje rašoma: "Tauta miršta, kada jos kalba miršta. Lietuviškos parapijos miršta, kada lietuviai nedalyvauja lietuviškoje pamaldose."

× PLB valdybos pirm. Bronius Nalins ir Jaunimo vicepirm. Romas Kasparas gruodžio 29-31 d. dalyvaus JAV valstybių ir Kanados jaunimo suvažiavime Clevelande.

× Kun. P. Dambrauskas, Chicago, Ill., dėkodamas už kalėdines korteles, prisistūnė didesnę auką. Dėkojame.

× Frank Vaičiulis, Chicago, Ill., nuosirdus mūsų dienraščio skaitytojas, parėmė mūsų spaudos darbui 11 dolerių auką. Labai ačiū.

× Joniškių kultūros klubo nariai aplankė šventos Seimos Lemonte, Ill., gyventojus gruodžio 16 d. Vadovaujant Julijai Sačauskienei visi gyventojai buvo pavaisinti lietuviškais valgiais. Aidedučių grupė, vadovaujama Mary Juzėnaitės, gražiai atliko kalėdinių giesmių lietuviškai ir angliškai programą. Visi gyventojai dėkingi už tokią gražų parengimą.

× Šakių klubo narių susirinkimas įvykis sausio 6 d., 3 val. p. p. Petronėlės salėje, 4500 S. Talman Ave. Prašomi visi nariai ir nori būti nariais dalyvauti. Bus perduotos pareigos naujai valdybai ir aptarta daug kitų reikalų. Po susirinkimo vaišės.

× Reikalavimas 6 kamb. butas Gage Parko rajone. 2 suaugusieji. Skambinti tel. PR 6-6710, tarp 6 ir 8 v. (sk.)

× Rūtos Restorano, 6812 S. Western Ave., šeiminiškai p. Briedeliai sveikina pažįstamus ir klientus su Naujais metais ir praneša, kad Rūtos restoranas bus atidarytas treč., sausio 2 d. (sk.)

× Mutual Federal Taupymo b-vė moka 7 1/2% už \$5,000 ar daugiau indėlius padėjus 4 metų terminui. Dėl smulkesnių taupymo sąlygų atsilankykite 2212 W. Cermak Rd. arba skambinkit tel. 847-7747 (sk.)

× Primenama, kad visos Lietuvių Fondo aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių. Norintieji paaukoti ir auką nurašyti nuo šių metų pajamų, prašomi tą auką įmokėti Lietuvių Fondui iki š. m. gruodžio 31 d. LF adresas: 2424 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, telef. 925-6997. (pr.)

Chicago žinios

FILMAI APIE CIVILIZACIJOS RAIDĄ

Centrinuose Chicago bibliotekose rūmuose baigiamas rodyti filmų serija apie civilizacijos kilmą. Pagaminta lordo Kennteh Clark, filmų serija vadinama "monumentalia". Centrinėje bibliotekoje rodoma sausio mėn. penktadieniais 12:15 val. p. p. Taip pat pradės rodyti ir kai kuriuose bibliotekų padaliniuose.

SPORTO IR ATOSTOGŲ PARODA

Daugiau kaip 1100 įstaigų ir pavienių asmenų iš 35 valstybių dalyvaus su savo eksponatais sporto ir atostogų parodoje, kuri įvyks Chicago amfiteatre, 43 gatvė ir Halsted, sausio 25 – vasario 3 dienomis. Bus ir programa 2 v. p. p. ir 8 v. v.

BUS NAUJŲ DIAKONŲ

Šv. Vardo katedroje šv. Stepono kankinio, diakono dieną, gruodžio 26 d., buvo priimti 81 kandidatas į naujus diakonus. Jų tarpe ir Edvardas Stokas, gyvenęs 10508 S. Keeler, Oak Lawn, iš šv. Kotrynos parapijos.

Šiaudinukais papuošta Kalėdų eglutė šv. Kryžiaus ligoninėje Chicagoje. Salia eglutės jos puošėjos Marija Kriauchunienė ir Paulina Vaitaitienė.

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— New Yorke Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos paminėjimą rengia Mažosios Lietuvos bičiulių draugija kartu su Liet. karių kūrėjų savanorių sąjunga, ramovėnais ir šaulių s-gos kuopa sausio 27 d., sekmadienį, 3 val. p. p., Congregation bažnyčioje salėje, 85 Rd.

— kamps 91 St., Woodhaven. Prieš tai bus ekumeninės pamaldos 2 val. po p. ten pat bažnyčioje. Po minėjimo – vaišės. Martynas Geležinis padarys pranešimą apie naują Mažosios Lietuvos atžvilgį. Visi kviečiami dalyvauti.

KANADOJE

— Kęstutis Vilčinskis, 26 metų amžiaus, 1973 m. gavo daktaro laipsnį Montrealio McGill universiteto medicinos fakultete. 1969 m. jis baigė Otavos universiteto elektros inžineriją su dviem aukso medaliais ir britų Athlone bei kitomis stipendijomis. 1971 m. gavo elektronikos magistro laipsnį Montrealio McGill universitete. Daktaro laipsniui ruošis perėjo į medicinos fakultetą, kur daugiausia dirbo Royal Victoria ligoninėje. Praėjusiais metais K. Vilčinskis profesorius Sir George Williams universitete Montrealyje, dalyvavo mokslinėse konferencijose Vankuveryje, Miami, San Franciske ir kt. Sukūrė lietuvišką šeimą su Rita Abramaityte ir augina du sūnus. R. Vilčinskienė praėjusį pavasarį McGill universitete gavo muzikos bakalauro laipsnį. Nuolatiniame apsigyvenimui Vilčinskiai išvyko į Londoną, Ont.

— Lietuvos kankinių kryžiaus Midlande nuotrauką ir trumpą jo pašventinimo apeigų aprašymą įsidėjo Kanados katalikų savaitraštis "The Catholic Register".

— St. Catharines, Ont., sudaryta nauja LB apylinkės valdyba: Adolfas Šetikas – pirm., Jonas Kalainis – vicepirm., Petras Polgimas – ižd., Kazys Stundžia – sekr., Juozas Grišas – valdybos narys.

ARGENTINOJ

— Albetas Juodis, Balio ir Marijos Galgatavičiūtės Juodžių sūnus, baigė Buenos Aires universiteto medicinos fak. šiuo metu dr. Juodis tarnauja Argentinos kariuomenėje.

— Alos Tarybos posėdis įvyko gruodžio 14 d. Lietuvių centre. Tarybos pirmin. Artūras Mičiūdas pranešė, kad jau gautas Kanados banko sutikimas surengti Lietuvių liaudies meno parodą 1974 metais nuo vasario 18 iki kovo pradžios. Buvo perskaityti laiškai, gauti iš S. Amerikos Jaunimo komiteto. Pas. LB pirmininko ir kt.

— Pon. Leonas Ryselis davė pranešimą apie "Hogar de Santa Rita", kur randasi 6 lietuvių seneliai. Tarybos pirmininkas davė trumpą pranešimą apie Vasario 16-tos šventės rengimą, kuris įvyks 1974 metų vasario 16 d. Liet. centre. Į Pietų Ameriką atvyksta dvi meno grupės: "Windsor" mergaičių kvartetas ir Chicago Trio. Taryba priėmė nutarimą abi grupes pasikviesti. Pramatyta balandžio ir rugpjūčio mėnesiai 1974 metais.

AUSTRALIJOJE

— Bendras kūltūras suruošė Sydnejaus lietuviai Lietuvių klube XII. 24 vakare.

VOKIETIJOJE

— Miesau miestelyje, netoli Prancūzijos sienos, gyventojai kas rudenį prisimena savo apylinkės žuvusius karius, padėdami vainikus prie jų paminklo.

— Antas nemažesnis pavojus gresia lietuvių kėleiviams, yra atominių sprogmenų radiacija, kurios vis daugiau ir daugiau susikaupia aukštutiniuose atmosferos sluoksniuose. Didieji kėleiviniai lėktuvai kaip tik ir skrenda didelėje aukštumoje, ne žemiau kaip 30,000 pėdų.

— Bremo miestas ir jo apylinkės gausūs lietuvių telkiniai. Netoli Vechtos senelių prieglauda, kur savo gyvenimo pavakari leidžia kėleiviniai lietuvių, tarp jų ir žinomas medžio drožinėtojas St. Motuzas. Kaimyniniame Bad Zwischenahne veikia LB apylinkė.

— Lebenstedt lietuviai gražiai paminės Vasario 16. Surodė gerą kultūrinę programą.

— Iš Nordbadeno Regierungs prezidiumo Vasario 16-sios gimnazija gavo nemažą kiekį naudotų baldų, kurie yra geresni už turimus. Baldus pėgabeno Schwetzingen 8591 LS lietuvių kuopa, vadovaujama maj. J. K. Valiūno.

— Kalėdų atostogos gimnazijoje prasidėjo gruodžio 22 ir tęsis iki sausio 13.

— Kenijos sostinėje Nairobi, Afrikoje, buvo susirinkę penkių Rytų Afrikos kraštų Kenijos, Malawi, Tanzanijos, Ugandos ir Zambijos vyskupų konferencijū delegacijos. Sesijoje šalia 50-ties vyskupų dalyvavo ir apie šimtą kunigų, vienuolių ir pasauliečių vyrų ir moterų atstovų. Rytų Afrikos vyskupų konferencijos studijų tema: "Afrikos Bažnyčios uždaviniai ateinančiais dešimtmečiais". Popiežiaus nuncijaturoje Kenijoje sekretorius yra lietuvis prelatas Jonas Bulaitis.

GRESMĖ LĖKTUVŲ KELEIVIAMS

Atrodo, kad JAV lėktuvų grobimui jau padarytas galas, bet pavardūs Federalinės Aviacijos administracijos žinias, gaunasi visai kitoks vaizdas. Čia nurodoma, kad per š. m. antrąjį ketvirtį (balandžio, gegužės ir birželio mėn.) tikrinant kėleivius, atimta: 145 rankiniai ginklai, 91 sprogstamas užtaisas, 2,037 peiliai ir 3,197 kiti įrankiai, grąsinantieji žmogaus gyvybei. Iš viso buvo sulaikyti 322 kėleiviai, iš kurių 291 areštuoti ir patraukti teismo atsakomybėn. Tai rodo, kad lėktuvų grobimo manija dar nėra praėjusi, tik sustiprėjęs kėleivių tikrinimą ir įvedus griežtesnes apsaugos priemones, išvengta tragiškų įvykių, kurie taip dažnai pasikartodavo, nukreipiant lėktuvus į Alžyrą ar į kitus kraštus.

Kėleivių tikrinimas lėktuvų bendrovėms metams atseina virš 50 milijonų dolerių, bet tikrinimas apsimoka, nes apsaugojama kėleivių gyvybė ir patys lėktuvai, kurie kainuoja milijonų pinigų sumas.

Dabar kėleivių tikrinimas dažniausiai atliekamas naudojant Roentgeno spindulius, čia vadinamus X-rays.

Nuolatinis Roentgeno spindulių veikimas žmogui pavojingas, nes jie suardo nekurios ausinius ir žmogaus kūno atomus. Prieš dažnų jų vartojimą pasisako daktarai. Dr. Ralph E. Lapp tarptautiniame gydytojų suvažiavime pareiškė, kad jie sukelia vėžį, nurodymas, kad jau šio žimtmečio gale JAV nuo dažno X-spindulių naudojimo mirs 50,000 asmenų, o ypač taip intensyviai naudojant kėleivių tikrinime.

— Antas nemažesnis pavojus gresia lietuvių kėleiviams, yra atominių sprogmenų radiacija, kurios vis daugiau ir daugiau susikaupia aukštutiniuose atmosferos sluoksniuose. Didieji kėleiviniai lėktuvai kaip tik ir skrenda didelėje aukštumoje, ne žemiau kaip 30,000 pėdų.

aukštyje. Paskutiniu metu radioaktyvių kritulių žymiai padidėjo, nevaržant atominių užtaisų sprogdomumui prancūzams ir kiniečiams. JAV ir Sovietų Sąjunga 1963 m. susitarė nutraukti atominių užtaisų bandymus atvira ore, bet prie šio susitarimo neprisidėjo nei Prancūzija, nei Kinija, tebenudydami pasaulio atmosferą.

Nežiūrint mokslininkų nurodomos lėktuvais keliaujančių sveikatai grėsmės, kėleivių skaičius nuolat auga. Chicago ir kiti didmiesčiai yra susirūpinę aerostų (aerodromų) praplėtimu ar naujų statybomis. Esantieji Chicago pašonėje aerostai jau nebeatenkina jiems statomų reikalavimų ir jų praplėtimui iki 1993 m. yra numatyta išleisti 110,544,000 dol., o apylinkės žemės išpirkimui 45 mil. dolerių.

ORGANIZUOTA PAGALBA

Londonas, britanijos katalikų vyskupų konferencija, kartu su kitų krikščionių Bažnyčių atstovais bei žmonių pagalbos organizacijų delegatais, nutarė paskelbti bendrą "1974 m. Europos programą" labiausiai neturintiems pasaulio kraštams padėti. Atskiru atsišaukimu bus kreipiamasi į visus Europos ūkinės bendruomenės kraštus, kviečiant sudaryti bendrą planą besivystantiems kraštams padėti ir visomis priemonėmis bei prekybinėmis lengvatomis kelti jų pažangą.

PO INVAZIJOS

Po rusų invazijos į Čekoslovakiją Rytų Vokietijos komunistas sako: "Tai ką, jau ir jūs įsivedėte sąjunginę kariuomenę, kad apgintų nuo Vakarų imperialistų?"

— Įsivedėm, — atsako čekas, — bet tik iš bėdos, mat, nerakėleiviniai lėktuvai kaip tik ir skrenda didelėje aukštumoje, ne žemiau kaip 30,000 pėdų.

1974 m. L. 2. S-gos Detroito skyriaus valdyba. Iš k. sėdi: Aifonsas Nakas — sekretorius, Vladas Selenis — skyr. pirm., Vytautas Alantas — buvęs S-gos pirm., Vytautas Kutkus — reviz. komis. pirm. Stovi: Antanas Sukauskas ir Vladas Mingėla — reviz. komis. nariai, Antanas Grinius — iždininkas. Nuotr. K. Sragausko

STATOMI MILZINISKI LAIVAI

Japonijos laivų statytojai atbina pasauli vis didėjančiu naujų tanklaivių tonazū, kuria beveik siekia pusę milijono tonų. Kai kam atrodo, kad šioji srity japonų laivų statytojai nepralenkami.

Tačiau ir Prancūzijos laivų statybos pramonė ėmė aktyviai reikštis ir ryžosi statyti didžiulius tanklaivius po 540,000 tonų. Jie bus 415 m ilgio ir 63 m pločio. Pirmuosius tokius tanklaivius numatyta pastatyti 1976 m. Tai ryšium su tuo Vidurinio jūroje netoli Marselio pradėtas statyti naujas modernus pramoninis uostas, o Havro uostas pagrindinai remontuojamas.

— Naujojoje Zelandijoje mirė Wellingtono arkivyskupas kardinolas McKeefry, sulaukęs 74 m. amžiaus. Šiuo metu R. Katalikų bažnyčia turi 137 kardinolus.

NAUJI 1974 METŲ

KALENDORIAI

"DRAUGO" skaitytojai gaus naujuosius kalendorius prieš pat Naujuosius Metus. Tie, kurie norėtų gauti specialiai kalendorių dovana, prašome paskambinti "Draugo" administracijai, ar paprašyti laišku. Kaina atskirų kalendorių 50 centų. Reikia pridėti 25 centus mokesčiams ir persiuntimui paštu. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

JUOZO KRALIKAUŠKO

romanas

TAUTVILA

Tai yra knyga apie žmogų, kuris savo tėvynėje yra laikomas priešu.

Aplankas Ados Korsakaitės Sutkuvienės. Kaina 4 dol.

Gaunama Drauge ir pas platintojus.

Dabartinė Lietuvių skautų sąjungos vadovybė su pirmos skautų skilties steigėju Vilniuje 1918 m. v. s. Petru Jurgėla. Stovi iš kairės: LSS vyr. skautin. pav. s. Česlovas Kiliulis, LSS vyr. skautin. pav. s. Irena Kerelienė, LSS tarybos pirm. v. s. Antanas Saulaitis, LSS vyr. skautin. v. s. Lilė Milukienė, v. s. Petras Jurgėla, s. Stefa Gedgaudienė ir LSS vyr. skautininkas v. s. Petras Molis.

Nuotr. V. Kizlaičio